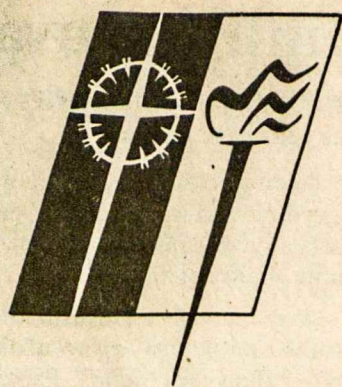

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 1 (2548) 1999 SAUSIS-JANUARY 5

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Naujų metų viltys

Paskutinės praėjusių metų sekundės išlydėtos. Pas vienus ramiai, pas kitus triukšmingai sutikta naujų, švarių metų pirmoji diena. Nušvilpė, nuaidėjo į laiko tolius sveikinimų ir linkėjimų klegesys, šventinių priėmimų sūkurys. Kai kam, kaip vaikams po Kalėdų, lyg tai tuščia, nes taip ilgai laukta, o greit prabėgė. Vyresniems gal ir todėl, kad ruošos įtampoje liko nepasigėrėta nesugražinamomis bendravimo akimirkomis. Gaila tų, kurie dėl vienkio ar kitokių priežasčių šventėmis negalėjo pasidžiaugti.

Sutikimas Naujų metų su triukšmu, norint išbaityti piktašias dvasias, yra senovės tradicija, surišta su išlikimu, primityvus žmogaus noru apsaugoti nuo blogio. Šiomis dienomis gyvybės išlaikymas yra paprastesnis, nes turime platesnį supratimą savo aplinkos, bet gyvenimas vis tik yra sudėtingesnis psichologine prasme. Per amžius sukauptas žinojimas mums atskleidė aibes mokslinių žinių ir sričių, o ir supratimą, kad gyvybė yra Dievo dovana, tačiau didelė dalis mūsų žemiško likimo priklauso nuo mūsų pačių veiksmų. Žmogus savo dvasiškumui ir siekimui tobulėti skiriasi nuo paprastesnių gyvūnų. Gal todėl ir Naujieji metai suteikia parankią progą peržvelgti sąžinę, ryžtis naujiems darbams arba bent atnaujinti pastangas įvairiems užsiėmimams. Deja, tenka pastebėti, ar ne tik šiame greitų paslaugų, visiemis prieinamos, darbą lengvinančios technologijos amžiuje, daromės savanaudiškesni. Net ir su nauja viltimi kažką svarbaus atlikti naujuose metuose, mintys sukasi apie save. Gera nors tai, kad stengiamasi nugalėti įvairias ydas. Vadinamos "rezoliucijos" kartojasi - viršsvorio mažinimas, laiko geresnis panaudojimas, mankštos dažninimas... Kasmet ryžtamės susitvarkyti. Populiarėja siūlymai būti gerai "sau", rasti laiko "sau". Argi tiek laiko praleidžiamės atsiduodami kitiems? Kur tie geri darbai, kurie kadaise daug aukštesnę vietą užimdavo kiekvieno krikščionio asmeniškų užduočių sąrašą?

Pasibaigę metai, baigiasi ne tik šimtmetis, bet ir tūkstantmetis. Dideli laiko plotai, kurių kontekstas ir reikšmė nelengvai apčiuopiami žmogišku protu. Sunku pramatyti, ką naujieji atneš, suvokti, kaip reikia ruošti. Ta ruošal gal ir nėra konkreti, bet labiau nusiteikimo posūkis, įsisąmoninimas. Gyvenantiems be dvasinės vilties tai aiškiai yra bereikšmis klausimas. Tačiau sąžinė rimtai peržvelgė, pripažįstame atsakomybę ne tik sau, bet ir ateinančioms kartoms. Todėl turi rūpėti ne tik šeimai, bet ir platesnei klausimai. Pasaulio ekologinė ateitis, žmogaus teisių supratimas bei palaikymas - tai tik pora sričių, prie kurių galima prisidėti be didžiulių pastangų. Svarbiausiu akiratyje turime lietuvišką veiklą. Kiek darbų paliekame kitiems, nes jų atlikimas mums neduoda naudos? Kiek lietuviškų organizacijų neberemiame, nes vaikai joms nebepriskaito? Yra dar daug institucijų, kurios netiesiogiai auklėja ar remia jaunimą, yra svarbios lietuvių išlaikymui: parapijos, bendruomenės, fondai, muziejai-archyvai, spauda. Kritikuoti jas kiekvienas lengvai sugeba, bet pozityviau įnašo atpildas visiems naudingas. Neretai girdime, kaip jaunimas ir vidurinioji karta puola vyresnius už per aštrų ir per dažną neigiamą žvilgsnį. Tačiau vyresniems, viską išsivijoje sukūrusiems, gal ir patiesinami pabodo visą našą nešti, visas aukas sudėti, visas institucijas išlaikyti, matyti kaip jų įpėdiniai rūpinasi tik savais turtais. Ateina nauji laikotarpiai, nauji projektai - laikas ir jaunesnėms kartoms atpažinti bei paremti tai, kas yra prasminga ir svarbu. RSJ

KANADOS ĮVYKIAI

Pabrango pašto ženklai

Kanados pašto kainos pakilo nuo sausio 1 d. Vieno laiško pasiuntimas Kanadoje pakilo centu, iki 46 centų. Į JAV laišką siųsti kainuoja 3 centus daugiau - reikia 55 centų ženklo, o į užjūrį pašto ženklų kaina - 95 centai.

Kanados finansų ministro Paul Martin pranešimu, nuo sausio 1 d. mažinami kai kurie mokesčiai, tačiau dėl infliacijos kitiems jie gali vis tiek pakilti. Padidintos bus CPP (Kanados pensijos plano) įmokos. Uždirbantiems \$39,000 ar daugiau reikės įmokėti dar \$117.70.

Uždirbantys mažiau kaip \$50,000, arba apie 13 mln. mokesčių mokėtojų, pasinaudos pažadėtu 3% bendro mokesčio (general surtax) sumažinimu. Iš viso uždirbantys \$50,000 gali tikėtis mokėti \$323 mažiau pajamų mokesčių šiais metais.

Ontario vyriausybė gruodžio viduryje priėmė nutarimą, kuris sustabdė Toronto miesto įstatymą, reikalaujantį, kad LCBO (Liquor Control Board of Ontario - alkoholinių gėrimų kontrolės taryba) įstaigos vykdytų butelių surinkimo programą nuo sausio 1 d. Savivaldybės reikalų ministerija teisinasi, jog Toronto miestas peržengė savo autoriteto ribą tokiu reikalaviu.

mu. Taip pat vadinama "deposit-return" programa būk tai pakenktų dabartinei "Blue Box" atmatų rinkimo programai.

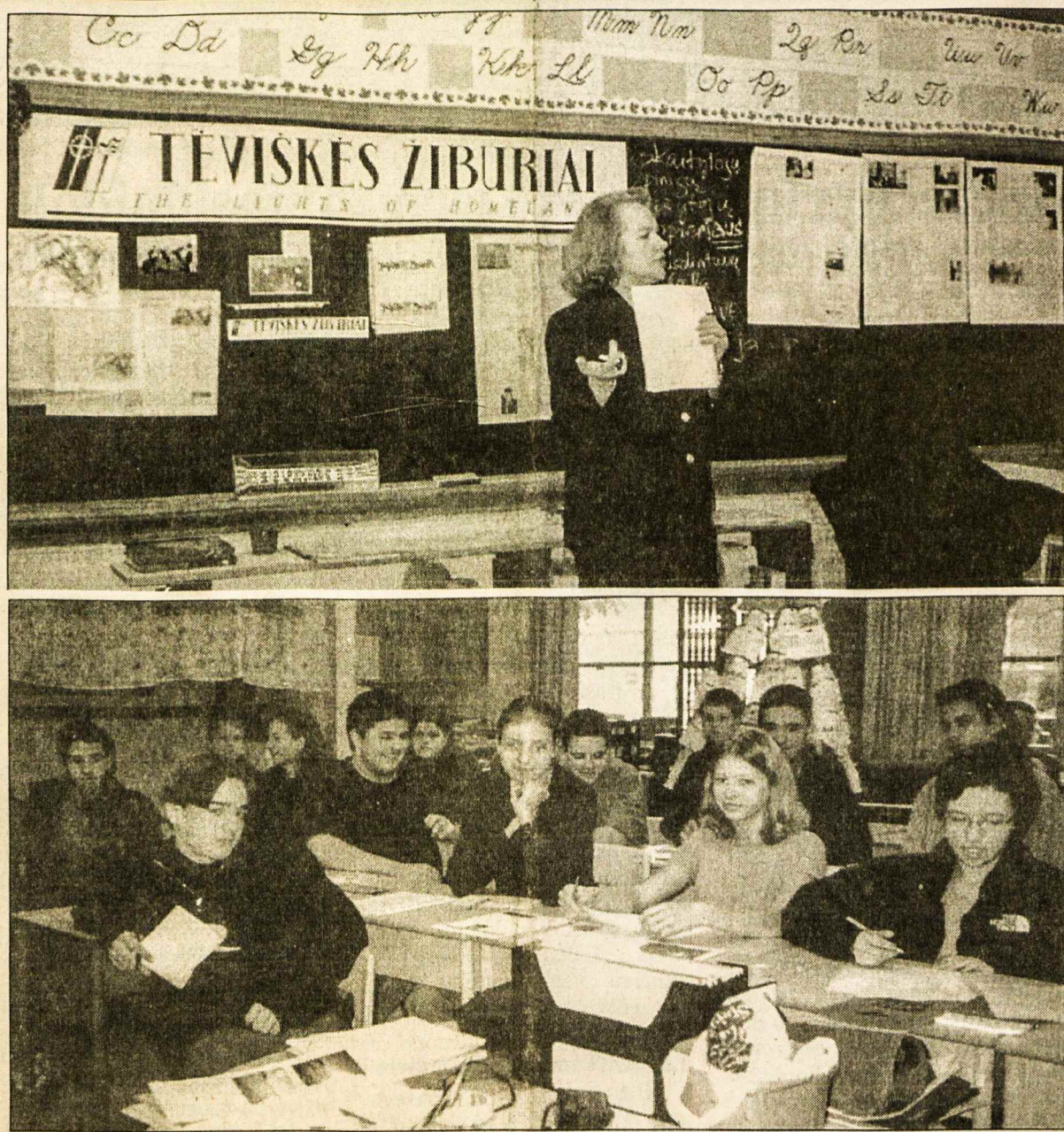
Miestui alkoholinių gėrimų tuščių butelių rinkimas kainuoja \$250 už toną, įskaitant net ir pajamas nuo pernaudotinos medžiagos pardavimo. Savivaldybės siūlomas LCBO butelių surinkimo būdas būtų sutaupęs miestui \$1 mln. per metus.

Enviroclens Inc. firma Oshawa ruošėsi statyti butelių valymo ir perpardavimo įmonę už \$6 mln., su 100 tarnautojų, tačiau dabar šį projektą vykdyti Niujorko valstijoje.

Kanados raitosios policijos (RCMP) duomenimis iki 35% cigarečių Britų Kolumbijoje yra nelegaliai provincijon įvežama. Cigarečių tarprovincinė kontrolė užsiima norint išvengti aukštų mokesčių kai kuriose provincijose. Nelegalus vežimas iš JAV į Kanadą šiek tiek sulėtėjo po mokesčių sumažinimo 1994 m.

R.J. Reynolds firmos Northern Brands skyrė gruodžio mėnesį buvo priteista \$15 mln. (JAV) bauda už dalyvavimą eksportavimo veikloje, kurioje Kanados gamybos cigaretės buvo gabenamos į JAV ir atgal į Kanadą per Akwesasne Mohawk indėnų rezervatą.

(Nukelta į 6 psl.)

"Tėviškės žiburių" redaktorė RAMŪNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ supažindino Toronto aukštesniųjų lietuvių kursų mokinius su šiuo savaitraščiu - jo paruošimu bei leidyba 1998.XII.5 Ntr. N. Benotienės

Sovietinis paveldas Lietuvoje ir kitur

Amerikiečio profesoriaus straipsnis apie desovietizaciją pokomunistiniuose kraštuose. Reikia apvalyti krašto valdymą nuo nuodijančių buvusių sovietinių agentų

Harvardo universiteto profesorius emeritus Richard Pipes tuo klausimu parašė straipsnį "Intellectual Capital" (1998) leidinyje, kurį autoriui leidis perspausdinti Lietuvos studijų sambūrio, veikiančio Tasmanijos universitete, žurnalas "Lithuanian Papers", vol. 12 - 1998 m.

Nacinėje Vokietijoje

Straipsnio autorius rašo, kad po to, kai 1945 metais Sąjungininkai nugalėjo ir okupavo Vokietiją, tuoj pat pradėjo denacifikacijos procesą, kurio tikslas buvo pašalinti iš atsakingų valdymo bei švietimo vietų pareigūnus, tarnavusius nacių režimui. Tuo pačiu metu Tarpautiniame Niurnbergo teisme jie nuteisė pačius aukščiausius nacių vadus - civilius ir kariškius - kaip nusikaltusius žmonijai. Keleriams iš jų buvo skirta mirties bausmė. Lygiagrečiai demokratinės Vokietijos valdžia savo ruožtu kėlė baudžiamąsias bylas visiems, kurie tarnavo koncentracijos stovyklose ar aktyviai dalyvavo civilių žmonių žudyme.

Nėra abejonės, - rašo toliau autorius, - kad didelė volkų bei austrų dalis, buvusi atsakinga už nacių veiksmus, išvengė bausmių ir ramiai įsijungė į pokarinį gyvenimą. Tačiau sprendimas buvo padarytas ir viešai paskelbtas - nacių režimas buvo nusikaltėlių organizacija, ir asmenys, joje aktyviai dalyvavę, demokratiniame santvarkoje negalėjo tikėtis gauti darbo valdžiose ar švietimo įstaigose. Nacių partija, visi jos ženklai ir simboliai įstatymais buvo uždrausti; nepripažinimas holokausto tapo kriminaliniu nusikaltimu.

Rytų Europoje

Nieko panašaus neatstiko pokomunistiniuose kraštuose Rytų Europoje. "The Black Box of Communism" (Juodoji komunistinio dėžė) - neseniai pasirašyta prancūzų studija pa-

Prie prof. R. Pipes straipsnio "Lithuanian Papers" žurnale pridėta ši nuotrauka su įrašu: "Tragiška Lietuvos praeitis atspindi jos veidą" Ntr. M. Baranausko

skelbė, kad komunistinis režimas yra sunaikinęs tarp 85 ir 100 milijonų žmonių gyvybių, maždaug keturis kartus daugiau negu tai padarė Hitleris. Ir lig šiolei dar nė vienas kraštas, nusikratęs komunistinės diktatūros, neįstengė nubausti tų, kurie aktyviai dalyvavo tame milžiniškame nusikaltime.

Tiesa, po Stalino mirties žudikas Lavrentij Beria ir kai kurie jo bendradarbiai buvo sušaudyti. Vėliau keletas kitų Stalino bendrininkų pasitraukė į pensijas. Bet tai buvo tik jų pačių saugumui ir interesams, bet ne tam, kad Sovietų Sąjunga būtų nuvalyta nuo politikų kriminalistų.

Griuvus Sovietų Sąjungos imperijai 1989-1991 m. tik vienoj vienintelėje vietoj buvo šiek tiek daroma, kad būtų baudžiami atsakingi komunistinio režimo pareigūnai, nusikaltę prieš savo tautą: Čekoslovakijoje 1991 m. spalio mėn. buvo priimtas įstatymas, draudžiantis susitepusiems komunistiniame režime tarnautojams pasilikti savo vietose. Tuo pavyzdžiu nepasiekė nei Lenkija, nei Rusija, nei kiti iš komunistinio išlaisvinę kraštai. Pastaruosiuose as-

menys, dalyvavę masinėse žmonių žudynėse, visai kitaip nusikaltę tautai ir žmoniškumui, ne tik ramiai sau tebegyvena, bet dar ir dalyvauja politiniame bei visuomeniniame gyvenime. Dar nė vienas iš dešimčių tūkstančių Gulago administratorių ar sargybinių nebuvo iškelta baudžiamoji byla. Visuose tuose kraštuose komunistų partijos laisvai veikia (kai kur tik kitais vardais), ir joms leidžiama visur rodyti ir nešioti kūjo bei pjautuvo ženklus.

Sovietinė imperija

Komunistinis paveldas trukdo demokratijai. Klausima, kodėl ten taip yra? Atsakymas aiškus - komunistų imperija nebuvo kare sumušta ir nebuvo nugalėtojų okupuota kaip Vokietijoje ar Japonijoje. Todėl savo teisės reikalus tvarko patys tų kraštų gyventojai, ne kokie atėjūnai. Dėl to pertvarkos būklė yra žymiai sunkesnė. Tuose kraštuose totalitarinis režimas truko 45 ar 70 metų (o nacių Vokietijos 12), ir per tą ilgą laiką kone kiekvienas su režimu buvo vienaip ar kitaip susitaisęs. Vienas žymus Lenkijos žurnalistas, buvęs disidentas straipsnio autoriui aiškina, kad daugelis desovietizacijos įstatymai nepritaria dėl to, kad nebūtų atvertos skaudžios žaizdos, galinčios dar daugiau ap sunkinti krašto demokratizavimą.

Reikia apvalyti

Tačiau ir į tą sudėtingą būklę atsižvelgiant vis dėlto atrodo, kad naujosios Rytų Europos demokratijos klysta nenorėdamos ar delsdamos save apvalyti nuo tų, dėl kurių reikėjo taip daug kentėti. Viso to rezultatas - buvę aukšto rango komunistų vadai sėdi užėmę svarbias pozicijas valdžiose ir auklėjimo institucijose. Demokratinės Rusijos saugumas yra prikištas senų KGB veikėjų, dirbančių senais metodais. Tas pats matoma ir diplomatinėse tarnybose. Taigi jokio lūžio nėra buvę - viskas, (Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Pasirašyta karinė sutartis

Gruodžio 8 d. Lietuvos krašto apsaugos ir Lenkijos gynybos ministerijos pasirašė karinio bendradarbiavimo sutartį 1999 metams. Kaip praneša BNS, joje numatyti 33 bendri projektai. Iš jų 15 bus vykdomi Lenkijoje, o 18 - Lietuvoje.

Šių metų pradžioje bus baigiama sudaryti bendrą Lietuvos ir Lenkijos batalioną LITPOL-BAT, kuris dalyvaus Lietuvoje rengiamose tarptautinėse pratybose rugsėjo mėnesį. Ypač daug dėmesio bus skiriama sausumos pajėgų bendradarbiavimui, taip pat karinėms oro ir jūrų pajėgoms. Lietuvos bendradarbiavimas su Lenkija bus dar reikšmingesnis Lenkijai stojus į ŠAS (NATO) nares, nes tada bendrieji Lietuvos projektai ir kariniai junginiai su savo kaimynais taps bendri ir su ta organizacija.

Nauja akcijų programa

"Lietuvos aidas" (nr.243) rašo, kad Lietuvos vyriausybė gruodžio 10 d. priėmė finansų ministerio pateiktą trimetę akcijų programą. Joje numatyta didinti naftos produktų, alkoholio bei tabako akciją. Tabako gaminių akcizą kasmet didės 18 centų už pakelį. Degtinės gaminių akcizą 8% didės nuo 2001 m., kada bus įvykdyti minimalūs Europos institucijų reikalavimai.

Taip pat priimta Akcijų įstatymo papildoma nuostata, kuri leis vyriausybei taikyti iki 50% sumažintą akciją kai kurioms silpnesnės degtinės gaminių rūšims.

Pirmininkaus FAO

BNS žiniomis, Romoje įvykusiame Pasaulinės maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) posėdyje Lietuva buvo išrinkta Vidurio ir Rytų Europos grupės pirmininke. Jai pirmininkaujant nuo 1999 m. sausio iki liepos mėnesio, turės būti parengta lapkričio mėn. vyksiančios FAO konferencijos programa.

Keitė labdaros taisykles

Lietuvos vyriausybė gruodžio 10 d. pritarė Labdaros ir paramos įstatymo pakeitimams, kurie leis Lietuvoje registruotoms nevyriausybinėms organizacijoms teikti labdarą. Pataisos numatyta, kad paramą gali teikti Lietuvos fiziniai ir juridiniai asmenys, išskyrus politines partijas, valstybės ar savivaldybių įmones. Paramos teikėjai gali būti užsienio fiziniai bei juridiniai asmenys, tarptautinės organizacijos. Parama negali būti naudojama politinei veiklai finansuoti.

Perpildyti kalėjimai

Lietuvos įkalinimo įstaigų vadovai bei Pataisos reikalų de-

partamento pareigūnai pasirašė vyriausybei iškeltą kreipimąsi, kuriame pabrėžiamas kalėjimų perpildymas ir nuteistųjų skaičiaus didėjimas. Per septyneris metus kalinamųjų skaičius padidėjo nuo 9,000 (1991 m.) iki daugiau kaip 14,000. "Valstiečių laikraštis" praneša, kad šiais metais lėšos įkalinimo įstaigoms išlaikyti sumažintos beveik 2.5 mln. litų, palyginus su 1998 m. biudžetu.

Patvirtinta tranzito sistema

Kaip rašo ELTA, Lietuvos seimas patvirtino trislaivę sutartį dėl Baltijos valstybių bendrosios tranzito procedūros. Sutartis buvo pasirašyta š.m. liepos mėn. Joje nustatyta, jog prekės, gabenamos automobiliu per Baltijos valstybes, gali būti deklaruojamos tik vieną kartą, pirmojoje - išvykimo - muitinės įstaigoje. Prekės reikalinga visose trijose valstybėse galiojanti garantija, pateikiama išvykimo valstybės muitinei.

Sutartis leidžia supaprastinti muitinės formalumus gabenanti prekes tranzitu per Baltijos valstybes, ir padės Baltijos valstybių muitinės administracijoms pasirošti prisijungti prie Bendrojo administracinio dokumento bei Bendrojo tranzito sutarčių. Reikės pakeisti dar daugelį su muitiniu tranzitu susijusių įstatymų.

Sesijoje išrinkta pirmininkė

Taline įvykusioje Baltijos grupuotės 13-oje sesijoje prezidiumo pirmininke buvo išrinkta Lietuvos seimo narė Laima Andrikenė, rašo BNS. Ji buvo Lietuvos delegacijos vadovė tame susirinkime ir pranešė, kad sesijoje buvo priimtas pareiškimas dėl ŠAS (NATO) plėtros.

Nušalintas muitinės vadovas

Gruodžio 16 d. uždarame vyriausybės posėdyje ministerių kabinetas pareiškė nepasitenkinimą Lietuvos muitinės būkle ir jos vadovu Alvydu Budriu. Jo vietoje laikinai paskirtas Muitinės departamento generalinio direktoriaus pavaduotojas Rimantas Šatkauskas. Kaip rašo ELTA, A. Budrys spaudai pareiškė, kad posėdyje nebuvo įsiklausyta į Muitinės departamento informaciją, deramai neįvertinti muitinės pasiekti rezultatai. Jam nebuvo taikomi konkretūs kaltinimai, tačiau jis tiki, kad viena iš jo atleidimo priežasčių buvo Muitinės departamento tikrinimas "kai kurių stambių ūkio subjektų" ūkinės-komercinės veiklos.

Dalyvavo ŠAS susitikime

ELTOS žiniomis, Lietuvos Krašto apsaugos ministeris Česlovas Stankevičius 1998 m. (Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje

Naujų metų viltys

Rūpintis reikėtų ne tik apie savo bet ir platesnio pasaulio rytojų

Sovietinis paveldas Lietuvoje ir kitur

Desovietizaciją paspartintų buvusių agentų pašalinimas iš valdžios

Baltiečių rūpesčiai vokiečių žiniasklaidoje

Vokietijoje gydomas leukemija sergantis lietuviukas

Pastangos blaivinti Lietuvą

Anoniminių alkoholikų klubo bei blaivybės sąjūdžio veikla

Choras, žavėjęs gausius dalyvius

Klivlando "Exultate" koncertavo Floridoje

Atrama - iš gimtosios žemės

Rašytojos Alės Rutos literatūros vakaras

Saugo, ką senoliai kūrė

Kraštotyros muziejuje lankėsi A. Poškus

Dvikalblio leidinio prosklyso

Recenzija J. Kelero poezijos rinktinės "XL Eilėraščiai"

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius,
G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$42, pusmetinė – \$21, mėnė – \$52,
garbės – \$62. Oro paštu užėjus – \$135. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. –
1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai
nuošiamam nr. primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija
neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendradarbių pasirašyti
straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S.
office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$42.00,
supporter \$52.00, honorary \$62.00 per year. PERIODICALS Postage paid at
Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės
žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address
changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in
Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Kaišiadorių vyskupijos para-
pijos spalio mėnesį pradėta pro-
grama "Vilties tiltai". Tai veikla,
skirta šeimoms stiprinti. Šio dar-
bo savanorių aplankyti ir su jais
pasitarti atvykusi iš Vokietijos "In
via" centro direktorė U. Griek
stebėjosi moterų sugebėjimais at-
likti daug profesinių ir šeiminių
pareigų. Viešnia aplankė Žaslius,
Vievį, Paparčius. Veiklą numaty-
ta plėsti ir pačias nuosaukščias
vietoves, kur labai reikalingas švie-
timo bei dvasinės parama.

"Kilni meilė Dievi ir tėvynei"
nepažįsta amžius ir senatvės ri-
bų", – pasakė kardinolas Vincen-
tas Sladkevičius sveikindamas
Lietuvos kariuomenę jos 80 metų
sukakties proga. Vyriausiasis ka-
riuomenės kapelionas majoras
kun. Alfonsas Bulota pasveikino
prezidentą V. Adamkų, Krašto
apsaugos bei Vidaus ministerijų
vadovybes, karininkus, tarnauto-
jus ir jų šeimoms.

"Padre medico" – taip viet-
iniai vadino kun. A. F. Bendoraitį,
mirusį Bolivijoje 1998 m. lapkri-
čio 22 d. Velionis gimė 1919 m.
rugšėjo 9 d. Betygaloje. Studijavo
mediciną, vėliau Paryžiuje įstojo į
kunigų seminariją. Kunigų įšven-
tintas 1960 metais. Įkalbintas tap-
ti misijonieriumi, išvyko į Brazil-
iją, kur Vakarų Amazonėje įsteigė
"Gerojo Ganytojo" ligoninę,
prieš maždaug 20 metų persikėlė
į Boliviją, kur taipgi pastatė ligo-

Sovietinis paveldas...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kas sena, yra įsilieję į naują. Se-
noji padėtis išliko ir piliuoja
paniekindama žmogaus teises ir
atitinkamus įstatymus, nusista-
tydama prieš vakariečius ir sva-
jodama apie buvusios imperijos
atstatymą. Kad toji baidi įpėdi-
nystę norėtų nuplauti savo nuo-
dėmes, Rusija ir jos buvę sateli-
tai turėtų atvirai pažvelgti į ne-
tolimą praeitį, stengtis susily-
ginti su Čekijos respublika ir
pašalinti nusikaltėlius iš politi-
nio gyvenimo. Šito nedarant
kriminalinis paveldas labai ap-
sunkins auginti naujas demok-
ratines plunksnas.

Red. prierasas. Desoviet-
zacijos įstatymo projektas, pa-
ruoštas Sąjūdžio veikėjų, 1992
m. buvo atmetas valdžion gri-
žus buvusius komunistams –
LDDP. Šiais metais valdancio-
sios koalicijos (Lietuvos konser-
vatorių – TS ir Krikščionių de-
mokratų partijos) pasiūlytas de-
sovietizacijos projektas, jo ne-
pasirašius prezidentui V. Adam-
kui, buvo atiduotas peržiūrėti
Konstituciniam teismui.

Snk.

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir
MISSISSAUGOJE

Vilniaus senamiesčio vaizdas žiemos metu

Nuotrauka J. Polio

Baltiečių rūpesčiai vokiečių žiniasklaidoje

Vokiečių pagalba devynmečiui Arūnui, sergančiam leukemija • Latvijos pagalba kaimynams Rusijoje

K. BARONAS, Vokietija

Lietuvninko nuotrauką 1998
m. gruodžio 9 d. išspausdino
"Bild" dienraštis, pridėdamas
priešą: Arūnas Kondratas iš
Lietuvos sositinės Vilniaus iki
š.m. pusmečio buvo linksmas
berniukas. Staiga jo jėgos nusil-
po. Tėvai, nuvykę pas gydytoją,
išgirdo triuškinančią žinią: jų
sūnus serga leukemija. Bet ma-
žasis Arūnas turi viltį. Jau ketu-
rios savaitės jis guli atskirame
kambaryje vaikų vėžio Berlyno
Virchovo klinikoje.

Trečios klasės mokinys žai-
džia atsivežta statybos dėžute.
Motina jį lanko kiekvieną die-
ną, užsidėdama ant burnos ap-
saugą. Tik penkis min. kelio
skiria klinika nuo E. Reuterio
labdaros įstaigos, kurioje 42-
metė R. Kundrotienė randa
globą. Čia ji meldžiasi už savo
sūnau sveikatą. Jos 10-metė
dukra Aurelija taip pat 1996 m.
mirė vėžio liga. Dienraščio at-
stovai jį pasakė: pradžioje Arū-
nas buvo gydomas Lietuvoje.
Deja, gydymas buvo nutrauktas,
nes trūko vaistų. Savo tėvyneje
Arūnas būtų jau seniai miręs.
Dabar pradėdamas chemoterapi-
ją, Arūnas šį gydymą pažįsta
ir žino, kodėl jam nuslinko

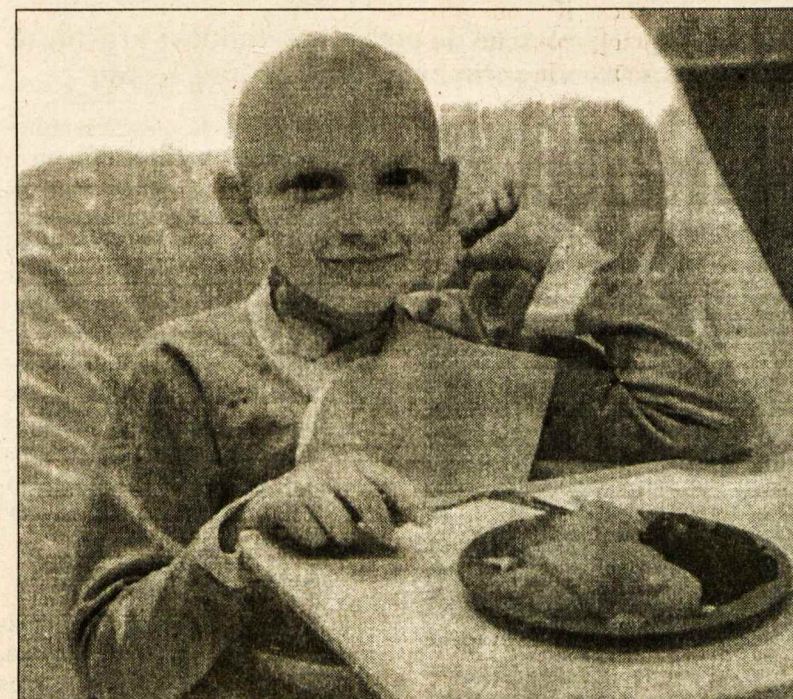
plaukai.

Gruodžio 17 d. jo laukė
operacija. Gydytojas dr. Ebels
sako: kaulo transplantatorių tu-
rime, jis yra iš Šiubingeno. Per-
sodinimas trunka vieną dieną, o
po jos, Arūnas bus vieną dieną
izoliuotas. Šios operacijos išlai-
dos siekia 250,000 mrk. (240,
000 knd. dol.)

Tėvai tokios pinigų sumos
neturi, tad "Bild" prašo aukų.
Redakcija nurodo banko s-tos
nr. su įrašu "Arūnas". Jau kitą
dieną garsus Vokietijos daili-
ninkas W. Joop "Bild" dienraš-
čiui atsiuntė tokio turinio faksą:
"Vakar man akyse pasirodė
ašaros, perskačius apie 9-mečio
Arūno likimą. Jis turi kaulo au-
kotoją, tačiau neturi pinigų. Ti-
kiu, kad jūsų akcija atidarys vo-
kiečių širdis ir pinigines. Šian-
dieną į Arūno banko s-tą per-
siunčiau 5000 markių. Tikiu,
kad vokiečiai reikiamą pinigų
sumą tikrai sutels".

Lietuvių koncertas Vokietijoje

Vokiečių mėgstama televi-
zijos programa "Wettendass" –
Lažinkimės, kad... turi apie 16
milj. žiūrovų. Gruodžio 5 d.
Lietuvių koncertas Vokietijoje

ARŪNAS KONDRATAS, sergantis leukemija ir laukiantis operacijos
Vokietijoje. Ši nuotrauka buvo įdėta vokiečių laikraštyje

MARGUTIS

V.I.M. Parcel Express Inc.
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601 Fax (416) 233-3042

VISUS SIUNTINIUS

į LIETUVĄ

siunčiame lėktuvu
arba laivu ir pristatome
Jūsų giminėms Lietuvoje.
Patarnaujame daugiau kaip 7 metus

Lėktuvu \$ 4.⁹⁵ /kg
MŪSŲ KAINOS
Laivu \$ 1.⁹⁹ /kg

Pristatymas \$15.00

MES GARANTUOJAME!!!

Tel. (416) 233-4601

• Žmogus be religijos yra keleivis be
tikslų, klausėjas be atsakymo, ko-
votojas be pergales, miršantis be
naujo gyvenimo. ŠV. AUGUSTINAS

Pastangos blaivinti Lietuvą

Anoniminių alkoholikų renginiai, Vyskupo M. Valančiaus
blaivybės sąjūdis, veiklos gairės ir planai

JERONIMAS ŠALČIŪNAS

Šis AA klubo "Viltis" rengi-
nys 1998 m. gruodžio 13-ąją
prasidėjo šv. Mišiomis blaivybės
intencija, šv. Vincento švento-
vėje Marijampolėje. Po jų mies-
to teatre svečias iš Vilkaviškio
Alfonsas, klubo pirmininkė Lai-
mutė, Eimantas, Bernardas pla-
čiai pasakojo apie daug pastan-
gų pareikalavusią kovą su alko-
holiu, kol su žmonių pagalba iš-
siropštė iš kraupios bedugnės ir
pajuto gyvenimo prasmę. Vi-
siems būdinga, kad, pirmąjį kar-
tą pasigėrę paauglystėje ar net
vaikystėje, stokodavo valios at-
sisipirti blogų draugų ragini-
mams birsti vis gilyn į liūną.

Perskaityta AA veiklos pro-
grama, kuriai pritarė kunigas G.
Urbštas, pasigėdęs tarp klausy-
tojų ir jaunų veidų. Į renginį
atėjo grupė Vyskupo M. Valan-
čiaus blaivystės sąjūdžio Mari-
jampolės skyriaus tarybos narių.
Gydytoja L. Brauklyienė pasi-
džiaugė AA klubo sumanymais.
Pabrėžė sunkumus siekiant ap-
saugoti jaunimą nuo girtuoklys-
tės ir narkomanijos. Dėstytoja
L. Ratkevičienė reiškė susirūpi-
nimą, kad net mažamečiams
vaikeliams tėvai svečiuose ipila
svaigalų ir netgi sako "Kas čia
blogio?" Kalbėtoja prašė, kad
AA klubo dalyviai aprašytų sa-

vo nuceitąjį kelią nuo pirmojo
paslydimo ligi atsitiesimo – gal
kartais pavyktų išleisti su malo-
numu skaitomą knygėlę.

Po atviro susirinkimo
"Aukštesnioji jėga" įvyko užda-
ras – "Blaivybė. Meilė". Pabai-
gai surengta vakaronė su kavute
ir saviveikline programėle.

Veiklos gairės

Gruodžio 13 d. Marijampo-
lėje įvyko ir Vyskupo M. Valan-
čiaus blaivybės sąjūdžio Vilkaviškio
vyskupijos valdybos ir akty-
vo pasitarimas. Pirmininkas
A. Jankauskas supažindino su
netrukus numatomu organizaci-
jos įsiregistravimu. Kelias klau-
simas dėl stovyklų organizavi-
mo vaikams, paaugliams, jauni-
mui. Gal pavyktų Gavėnią pas-
kelbti blaivumo laikotarpiu.
Apsvarstytas darbo planas, ka-
lėdinio kreipimosi į visus tautie-
čius projektas. Aptarti lėšų tel-
kimo, būsimosios antspaudo, an-
ketinių žinių rinkimo mokyklo-
se, gegužės 15-ąją sumanyto
Lietuvos vaikų ir jaunimo orga-
nizacijų suvažiavimo reikalai.

Siūlyta šarvojimo salėse (at-
siveriant perdetas išlaidas vaini-
kams ir gelėms) pastatyti dvi
dėžutes su užrašais: "Aukos mi-
rusiojo (-ios) artimiesiems" ir
"Aukos vargstantiems remti".

Dalyviai žiūrėjo vaizdajuos-
tę apie I. blaivininkų suvažiavi-
mą, neseniai surengtą Kazlų
Rūdoje.

Vyskupo M. Valančiaus blai-
vystės sąjūdžio Lietuvos centri-
nė valdyba nutarė surengti kalė-
dinę veiklą "Alkoholui – ne".
Apie ją iš anksto numatyta pas-
skelbti mėnraštyje "Blaivioji
Lietuva" ir kai kuriuose kituose
laikraščiuose.

Laiške kiekvienos vyskupi-
jos ganytojai prašomi šią veiklą
palaiminti. Įdedamas pavyzdys
laikraščio, skirto pasidarymams
pasirašyti, nurodant pasirinktą
santūros trukmę (pirmiausia –
susilaikyti nuo alkoholinių gėri-
mų prie rimčiai sutelkiančio
Kūčių stalo per šv. Kalėdas.

A+A

STASELEI ŠLAPELIENEI

mirus JAV-bėse, jos sesutėms – JUSTINAI SRIUBIŠ-
KIENEI, ALDONAI STADIENEI reiškiamame nuo-
širdžiai užuojautą –

Ona Juodikienė
Lina Karbūnienė

MIRTIES PRANEŠIMAS

Lietuvoje 1998 m. lapkričio 16 d. mirė a.a. BRONĖ
SRIUBIŠKYTĖ-KAUNIETIENĖ; lapkričio 19 d. mirė
a.a. JOANA SRIUBIŠKYTĖ-ABARIENĖ, Bonifaco
Sriubiškio sesutė.

1998 m. gruodžio 22 d. mirė a.a. STASĖ KAVA-
LIAUSKAITĖ-ŠLAPELIENĖ, gyvenusi Cape Cod,
Centerville, MA, USA, Justinos Sriubiškienės, Aldo-
nos Stadis, Prano Kavaliausko, Vytauto Kavaliausko
sesutė.

MIRTIES PRANEŠIMAS

A.a. KAZIMIERAS GEDIMINAS JONAS NASVYTIS

mirė 1998 m. lapkričio 23 d. Gimė Šilalėje, Lietuvoje 1925
m. vasario 15 d. Jono Motiejaus ir Juozapos (Poškaitės)
Nasvyčių sūnus. Pastaruoju metu gyveno Burlington, Ont.
Lūdi jo žmona Sheila Robertson-Nasvytienė, kartu su
juo išgyvenusi arti 40 vedybinio gyvenimo metų, ir trys
sūnūs – Andre, Matthew ir Kazys-Michael su žmona
Carol Ann, vaikaitės – Rachel ir Nicole. Taip pat liko du
broliai Klivlande (JAV) – Jonas su žmona Regina Bra-
ziulyte) bei Vytautas su žmona Mylita (Žižniauskaite), ir dvi
seserys – Ramutė Alminauskienė su vyru Antanu (Blo-
omington, Indiana) bei Eugenija Nasvytytė (Des Plaines,
Illinois). Laidotuvių Mišios įvyko Lietuvos kankinių šven-
tovėje lapkričio 28 d. Palaidotas šv. Jono lietuvių kapi-
nėse, Mississauga, Ont.

Šeima

Savaitė...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

gruodžio 18 d. dalyvavo Briuse-
lyje vykusiam Euroatlanto
partnerystės tarybos susitikime.
Susirinkusiems ŠAS (NATO)
kraštų ir valstybių-bendrininkių
gynybos ministerių, kurių buvo
41, Č. Stankevičius pasakė kal-
bą, išreikšdamas Lietuvos viltį šį
pavasarį stoti į ŠAS narių gre-
tas. Jis taip pat tikisi, kad tame
ŠAS vadovų susitikime Vašing-
tone bus patvirtinta XXI am-
žiaus sąjunginė strategija, į ku-
rią bus įtrauktas Baltijos regio-
no saugumo klausimas. Savo
kalboje jis atkreipė dėmesį į
mokslo institucijų bendradar-
biavimo ir planavimo bei per-
žiūros procesą karininkų tarny-
bos ŠAS štabuose.

RSJ

Panevėžio katedra Kristaus gimimo šventėje 1998 metais

Choras, žavėjęs gausius dalyvius

Klivlando lietuvių choras, vadovaujamas Ritos Čyvaitės-Kliorienės, sėkmingai koncertavo Floridos St. Petersburg

DALILA MACKIALIENĖ

1998 m. gruodžio 5 d. Dievo Motinos parapijos choras "Exultate" atliko koncertą Šv. Judo katedros centro salėje St. Petersburg, Floridoje. Koncertas buvo sudarytas iš 4-rių dalių: religinių giesmių, klasikinių kompozicijų, patriotinių ir pramoginių dainų. Chorą sudaro 34 dainininkai, vadovė ir akompaniatorius. Minėtasis choras gyvuoja nuo 1982 m. Jam vadovauja jauna muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė.

Poetas Jonas Aistis rašė: "O tas gyvenimas toks didelis ir toks gražus..." To gražaus ir didelio gyvenimo maža skeveldrėlė teko ir mums, Floridos St. Petersburg gyventams lietuviams. O jų, sugužėjusių iš visų Floridos pakraščiu, buvo savaime aišku užpildyta didelė salė. Retai kada mes pripildome salę pasiklausyti savųjų menininkų atliekamo koncerto. Paprastai salės būna pilnos, kai koks sambūris atvyksta iš Lietuvos. Žinoma, gražų įvertinti ir juos, bet nereikėtų užmiršti ir savųjų. Mūsų meniniai vienetai – chorai, tautinių šokių grupės, teatrai, vietiniai solistai pasijunta savos publikos neįvertinti. Idėję daug darbo, laiko ir išleidę daug pinigų nusivylę lietuviška veikla jie skirstosi kas sau.

Koncertas pradėtas "Exultate Domino" giesme. Jos sąsąkambiai ir žodžiai, choro narių jaunystė, skambūs jauni balsai, šypsenos veiduose ir nuostabios energijos vadovė Rita Čyvaitė-Kliorienė iš karto maloniai nutaikė klausytojų širdis. Religinės giesmės, kurių buvo septynios, jaudino klausančius savo religine nuotaika. Visi klausytojai susikaupę išgyveno tą nuostabią, lyg šventą, valandą. Rimtis ir tylą gaubė auditorija, ypač po giesmės "Ave Maria quodlibet" (Bach-Gounod, žodž. D. Staniškienės). Religinių giesmių pabaigai buvo choro ir visų salėje esančių sugiedota Kalėdinė J. Naujallio "Linksmą giesmę mes užtraukim" su refrenu "muškim būgnais trimituokim..." Tai atsiliepię disonansu ir paskutinę "Ave Maria", ir susikaupimas paskendo plojime chorui ir sau. Ši giesmė būtų geriau tikus programos pabaigoje, lyg priminimas, kad jau artėja Kalėdų šventės.

Patriotinės dainos, sukurtos ar aranžuotos daugiausia pačios vadovės, skambėjo jautriai, nostalgikai, kai kurios spaudė ašaras. Vyrų, nenorėdami parodyti jautrumo, nykščiu nežymiai perbraukdavo per blakstienas, o moterys nesivaržydamos glaudė baltas nosinaites prie veido. Gal jautriausiai buvo išgyventa daina "Mažam kambariui ugnelę kuriu, girdžiu kaip motulė kalbas su kariu: Kalnus tu perėjai,

• Atvirybę laikui grįsti atvirybė amžinybei – tai į visus laiko rūpesčius žvelgti Amžinosios Tiesos šviesoje ir akivaizdoje.

JUOZAS GIRNIUS

Atrama - iš gimtosios žemės

Literatūros vakaras su rašytoja ALE RŪTA Los Angeles mieste

IGNAS MEDZIUKAS

Turbūt nesuklysiu sakydamas, kad Alė Rūta yra produktyviausia lietuvių rašytoja iš-civijoje. Jos romanai, novelės, apysakos ir eiliuotoji poezija apima daugiau kaip 30 knygų. Ji yra laimėjusi keletą premijų. O kur dar recenzijos ir kitokie raštai periodinėje spaudoje! Tad nenuostabu, kad 1998 m. gruodžio 6 d. literatūros popietė Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje, pagerbiant ją, buvo skirta jos kūrybai. Pradėdamas šią popietę dr. Z. Brinkis, Los Angeles Fronto bičiulių sambūrio pirmininkas, prisiminė anksčiau buvusias popietes, kuriose yra dalyvavę daugiau ar mažiau žinomi literatūros kūrėjai. Jis pasigedo iškeliausių į Anapus, čia kadaise dalyvavusių – Aloyzo Barono, prof. Elenos Tumienės, Jurgio Gliaudos.

Raštu pasveikino ambasadorius dr. Vytautas Dambra. Invokaciją sukalbėjo kun. Stasys Anušis. Programai vadovavo Juozas Pupius.

Programoje pagrindinis dėmesys teko naujausiai Alės Rūtos knygai "Skamba tolumoj". Čia buvo aprašomas lietuvių šeimų likimas Amerikoje, kai senoji karta čia sunkiai kūrėsi. Jaunimo, čia gimusio, sąlygos visai kitokios – išsimokslinęs gauna gerus darbus.

Aptardamas šią knygą, Vytauto Didžiojo universiteto garbės dr. poetas Bernardas Brazdžionis, tarp kitų dalykų kalbėjo: Veikale vaizduojamas trečiosios bangos ateivių-etnikų lietuvių gyvenimas. Spaudoje apžvalgininkų ir pačios autorės skelbta, jog tai pokario asmenų, tėvų, pabėgusių nuo rusų okupacijos žmonių, perėjusių "išvietintų asmenų" stadiją, atvežtų darbams į Ameriką, tos kartos "saulėlydis". Lieka tik jų vaikai, čia gimę, mokslus išėję, profesijas įsigiję, čia šeimas sukūrę, kurios jau užmiršta savo gimtąją kalbą, įsijungia į amerikietišką įvairių tautų "suvinimo katilą".

Ne visai taip yra naujame Alės Rūtos romane, nors vardu ir norėta tai išreikšti – lietuvių, lietuvių dainos, lietuvių kalba "skamba (tik) tolumoj", tik atsiminimuose ir laiškuose.

Dviejų šeimų gyvenimas vaizduojamas iki smulkiausių kasdienybės detalių. Ne tik darbo įstaigoje, bet ir namie – iki valgio virimo, indų plovimo ar šiukšlių nešimo. Paliečiamas įstaigos darbas bei pramoginis pasaulis, kurin įeina diduome-

nės baltai – juose konkrečiai pasireiškia jaunuomenės dvasinis nuopuolis.

Autorės plunksna čia nepaigali kelių spalvų rašalo, bet neįsileidžia giliau į to moralinio amerikiečių jaunimo smukimą. Pro jį ir lietuviai praeina nesužaloti. Jų dvasinis pasaulis, tėvų ypač motinų suformuotas, išveda juos iš to košmaro. Pavyzdys – Simas Vorelė, žurnalistas, romano pabaigoje besirengias sukurti šeimą su kaimynų dukra, lietuvaite Aiste.

Romane susitinkame tik su dviem šeimom, bet iš didžiųjų švenčių ir laidotuvių aprašymų galima spėti, kad vietovės (Kalifornijoje) lietuvių (neįvardintų) telkins dar turi nemažą skaičių narių, kurių gyvenimas ir veikla neturėtų reikšti tos (lietuvių) etninės grupės išmirimo. Laimi ne kokios padugnės (jų lietuvių gyvenime ir nėra pavaižduota), bet dvasinės vertybės – kalba, dainos, menas, nes atrama ateina iš gimtosios žemės Lietuvos, nors skamba tik tolumoj.

Atsiliepdama į knygos įvertinimą, Alė Rūta padėkojo prisidėjusiems prie šio renginio. Sakė, atveiviai patyrė kietą gyvenimą, bet širdyse neužgeso tėvynės meilė. Tai rodo, kad išveivija nėra džiūstanti šaka. Tegul literatūros vakarai mus vienija bei suartina.

Los Angeles vyrų kvartetas (R. Dabšys, E. Jarašūnas, A. Polikaitis, B. Seliukas), akompanuojant muzikai R. Apeikytei, atliko keturias dainas, kurias buvo sukūrę muzikai S. Sodaika, D. Polikaitis, B. Budriūnas ir A. Paulavičius pagal B. Brazdžionio ir Alės Rūtos eilėraščius.

Ištraukas iš Alės Rūtos trilogijos romanų skaitė Los Angeles Dramos sambūrio aktorai: Stasė Pautienienė – iš "Pirmieji svetur", Amandas Ragauskas – iš "Daigyno", Ema Dovydaitytė – iš "Skamba tolumoj".

Savo kūrybos iš romano "Skamba tolumoj" paskaitė ir rašytoja Alė Rūta. Humorišinių eilėraščių paskaitė poetas Bernardas Brazdžionis – "Ir taip, ir ne", "Perpetuum mobile" ir kt., kuriais prajuokino klausytojus.

Popietę užsklendė Algis Raulinaitis, padėkodamas programos atlikėjams, talkininkams ir visiems atsilankiusiems į šią popietę. Jis sakė: "Nesukibėkime, pasižnekėkime, pasidalinkime įspūdžiais – iki saulės tekio dar toli".

A. a. arkivyskupo TEOFILIAUS MATULIONIO beatifikacijos byla rūpinasi Kaišiadorių vyskupijos pareigūnai. Posėdžio stalo gale – Kaišiadorių vyskupas J. MATULAITIS, jo kairėje – postuliatorius vyskupas J. BORUTA, SJ, iš Vilniaus arkivyskupijos

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Taip atrodo atnaujintas vokiečių rašytojo Tomo Mann'o namelis Nidoje

Nuotr. V. Kapočiaus

Saugo, ką senoliai kūrė

Aplankius kai kuriuos Lietuvos kraštotyryninkų muziejus

A. POŠKUS

Lietuva – gražus kraštas, turįs garbingą praeitį, apipintą padavimais ir legendomis. Šalyje gyvena geri žmonės, mylintys gimtinę, bet šio šimtmečio sumaištys daug kam pakeitė charakterį ir normalų mąstymą. Ir dar ne vienas prarado žmonišką padorumą ir spjovė į sąžinę.

Bet galime didžiulius tuos, ką praeityje sukūrė mūsų senoliai. Dėl to jų palikimą nuoširdžiai saugo, nors ir ne viską pavyko išlaikyti, darbščiosios bitutės – metraštininkai.

Šeštajame dešimtmetyje prasidėjęs Lietuvoje kraštotyros sąjūdis padėjo gerus pamatus mūsų paveldo išsaugojimui. Mokyklose buvo steigiami visuomeniniai muziejai, kraštotyros kempeliai, organizuojami gimtinės pažinimo būreliai, lankomos istorinės ir memorialinės vietos, prižiūrimi paminklai ir kiti objektai, turį išliekamąją vertę. Visą tą kilnų darbą atlikdavo metraštininkai.

Po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo jų darbai, žinoma, ne visur, tęsiami. Neseniai su kolegomis – rajono mokytojai kraštotyryninkais aplankiau kai kuriuos pažįstamus aplinkotyryninkus, kurie dar aktyviai trūšia, saugodami brangų paveldo turtą.

Leipalingio muziejus

Visi gerėjosi Jotvingių krašto širdyje, Leipalingyje, Algirdo Volungevičiaus įsteigtu muziejumi. Mus stebino muziejaus rodinio gausa, paprastumas ir originalumas. Vieniame skyriuje rezistentų kovų stendai (čia yra ir sėdiško Kazimieraičio skyrius), kituose – apylinkės ir mokyklos istorija: istorinės apylinkės asmenybės, Antrojo pasaulinio karo dalyviai, pokario metais nužudyti žmonės, žydų tautų žudystės aukos ir kiti. Mokytojas su užsidegimu aiškino apie rodinio-lazdos, su kuria pokaryje buvo užmušta mokytoja, kilmes klastojimą. Tikrai su ja nužudyta pedagogė... Muziejininkas saugo net nužudytos jaunutės mokytojos studijų dokumentus ir kitką. Daugeli iš mūsų sužavėjo A. Volungevičiaus drąsa, principingumas ir tvirtos istorinės tiesos laikymasis.

Marijampolės muziejai

Mūsų tautos istorija ir literatūros ištakos atspindi aplankytame Marijampolės Jono Ryškio gimnazijos muziejuje, kurį įsteigė ir vadovauja pedagogas Vincas Peckus. Tai – vieta, kurioje ugdomas moksleivių dvasingumas ir tautiškas. Mokyklos muziejaus kapitaliniam remontui savivaldybė nepagalėjo net per dešimties tūkstančių litų. Vinco Mykolaičio-Putino muziejį įsteigė mokytojas Zigmantas Vidrinskas. Po rekonstrukcijos muziejus pakeitė savo veidą. Džiugu buvo

stebėtis, kaip marijampoliškiai rūpinasi mokyklų muziejų puoselėjimu.

Kazlų Rūdos įžymybės

Puikūs miškai supa Kazlų Rūdą, kur senovėje buvo lydoma ruda. Šioje apylinkėje gimė trečiasis Lietuvos respublikos prezidentas Kazys Grinius. Čia, prie Kauno-Marijampolės kelio, stovi jo antkapinis paminklas, o mokykloje – K. Griniaus muziejus, įsteigtas mokykloje kraštotyryninko Antano Enčiaus.

Vietos gyventojai jį vadina "Mūsų mokytojas". Nors pats yra kilęs iš kalvotosios Žemaitijos, Telšių krašto, bet nuo 1965 m. gyvena Kazlų Rūdoje. Prieš tai dar vadovavo Tryškių bei Ervilko vidurinėms mokykloms. Čia jo visas gyvenimas susietas su šiuo tarp gražių miškų pasislėpusiu miestu.

Antanas Enčius labai aktyviai domėjosi miškų krašto turtinga istorija, rinko archyvinę ir kraštotyrinę medžiagą. Naudojdamasis sukauptais šaltiniais, jis parašė vertingą kraštotyrinį darbą "Kazlų Rūdos miesto istorija", "Eglė", "Žaidždras". Miškų urėdijos, vidurinės mokyklos istorijas bei daugelį kitų aplinkotyros tema rašinių, straipsnių. Mokykloje dėstė istoriją, piešimą ir vadovavo gimtinės pažinimo būreliui.

1973 m. jis įsteigė Kazlų Rūdos miesto ir mokyklos istorijos muziejų, o prasidėjus Atgimimui ėmė rinkti kraštotyros medžiagą apie LR prezidentą Kazį Grinį. Sukauptas pakankamai rodinio apie K. Grinį atidarė muziejų vidurinėje mokykloje.

Mėgsta mokytojas keliauti. Jis yra apkeliaavęs visą Lietuvą, pabuvojęs visose lankytose ir įžymiose jos vietose. Teko jam lankytis ir kaimyninėse užsienio šalyse bei kitur.

Be to, mokytojas Antanas Enčius ne vien gimtinės pažinimui žavisi ar keliomis, jis yra ir tautodailininkas, mėgstas tapyba. Išėjęs į pensiją, pradėjo tapyti aliejiniais dažais. Dar ne visi žino, kad mokytojas priklausė miesto literatų klubui "Versmė" ir rašo eilėraščius apie gimtinę, gamtą. Dalyvauja literatūrinuose renginiuose, kuriuose skaito savo poeziją.

Jis susirašinėja esperantų kalba su užsienio šalių žmonėmis. Dėl to laisvalaikio gilina šios kalbos mokėjimo įgūdžius, skaičiuojamas knygas, parašytas esperantškai. Dalyvavo esperantininkų suvažiavime, kuriam deklamuavo net savo eilėraščių, parašytą esperantų kalba.

Žemaitijoje

Keliavome ir po Žemaitijos aukštumas. Lietingą vasaros dieną kopėme į garsiosios Šatrijos kalno viršūnę. Visi džiaugiamės atkurtu Gaulėnų kraštotyros muziejumi, kuriame sukaupta per 3000 vertingų rodinų. Muziejų įsteigė ir ilgai jam vadovavo istorijos mokytojas kraštotyryninkas Jonas Andriusevičius.

Jonas į pasaulį atėjo Rokiškio krašte pasienio policininko šeimoje. Vėliau jų šeima gyveno netoli gražuolio Tauragnų ežero, Utenos rajone. Turi labai gražią ir garbingą giminę. Poetai broliai Tilvyčiai: kunigas Jurgis, parašęs keturis himnus,

ir Teofilis – "Kuntaplio" redaktorius bei daugelio rinkinių autorius – jo senelės broliai. Rašytojas Pulgis Andriūšis – tėvo brolis. Dar vienas dėdė buvo pulkininkas Jonas Šlepetys, kuris kuriantis Lietuvos nepriklausomybei vadovavo Mažeikių karo komendantūrai. Eidamas mokslus, Jonas kurį laiką net gyveno pas poetą Teofilį Tilvytį.

1951 m. Jonas Andriusevičius pradėjo pedagoginę veiklą ir kartu domėtis tuo, ką sukūrė mūsų senoliai. Siekdamas išvengti nemalonių dėl ryšių su rezistencinio judėjimo dalyvių, jis iš Aukštaitijos pasitraukė į Žemaitiją – Akmenę, o iš čia vėliau persikėlė į Telšių rajoną. Ilgus metus pedagogas trūšė Gaulėnų aštuonmetėje ir įsteigė krašto istorijos muziejų, surinko padavimų apie Šatrijos kalną, išaiškino daug nežinomų garšaus pėlikio Tado Blindos gyvenimo faktų.

Talentingą ir darbštų kraštotyryninką Joną Andriusevičių pastebėjo rajono muziejininkai ir kvietė jį vadovauti Telšių "Alkos" muziejui. Būdamas "Alkos" direktoriumi, jis ženkliai pagerino muziejaus veiklą, plėtė kraštotyryninkų judėjimą rajone, ugdė jaunųjų metraštininkų kūrybingumą mokyklose.

Per keturis dešimtmečius, nuosirdžiai trūsdamas kraštotyros baruose, mokytojas metraštininkas Jonas Andriusevičius įsteigė didelį Gaulėnų muziejų ir kitur mažesnius, sumaniai vadovavo "Alkos" muziejui. Savo rankomis surinko keletą tūkstančių senų rodinų. Pavardę jo rašytinių darbų sąrašą, matyti, kad mokytojas yra parengęs keliasdešimt metraščių bei istorijų, o įvairiuose leidiniuose paskelbęs per 300 straipsnių. Dar ir šiandien jau būdamas pensininkas nemažai rašo aplinkotyros temomis, panaudodamas savo turtingą archyvą. Be to, didžiausias turtas – dešimtimis skaičiuojami jo išugdyti kraštotyryninkai bei muziejininkai, dirbą mokyklose, muziejuose ir kitur. Net ir dukrai Daliai sugėbė tėvelis įskiepyti meilę gimtojo krašto paveldui. Ji yra istorikė, aukštos kvalifikacijos muziejininkė.

Norėdamas sužinoti, kaip mokytojas vertina save, pateikiau kuklų klausimą: ką, Jonai, palikau gyvenimo pėdsakams atsekti?

– Turbūt tai muziejėlis Gaulėnuose, gal tie per 300 kraštotyros straipsneliai, išbirusių po visur, gal surinktoji medžiaga apie razbaininką Tada Blindą, gal vienas kitas etnografinis straipsnis "Kraštotyros". Nežinau. Gal geriausia bus, kai vertins kiti...

Jonas Andriusevičius Telšių muziejų paliko dėl intrigų, kurias sukėlė viena LKP vadovė. Matyt, tai "šaskaistos" dėl Panų kalno..., nors mokytojas apie tai nešneka. Po direktoriavimo dirbo Žemaitės vidurinėje mokykloje, vėl dėstydamas istoriją, ugdydamas jaunuosius metraštininkus. Iš čia išėjo ir užtarnautą poilsį. Šią mokyklą pedagogas laiko viena iš geriausių: padorū ir rimti pedagogai, ne visi mokiniai sugėdė ir draugiška bendruomenė. Toks yra Žemaičių žemės metraštininkas Jonas Andriusevičius ir dabar nemažai dirbąs, tyrindamas mūsų krašto paveldą. (Nukelta į 4-tą psl.)

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PIENO KAINOS

1998 m. lapkričio ir gruodžio mėnesiams Lietuvos vyriausybė nustatė pieno supirkimo kainas paskatinti žemdirbius šaltuoju metų laiku parduoti daugiau aukščiausios kokybės pieno, rašo "Valstiečių laikraštis". Buvo mokama 80 centų už kilogramą aukščiausios rūšies pieno, 67 centus už pirmos rūšies pieną ir 50 centų už antros rūšies pieną. Kainose įskaityta 13 ir 7 centai valstybės paramos už kilogramą aukščiausios ir pirmos rūšies pieno atitinkamai. Tačiau pieno produktų pirkėjų labai smarkiai sumažėjo, gali būti, kad tik trečdalis bus supirkta.

GYVENTOJŲ STATISTIKA

Statistikos departamentas skelbia, kad 1998 m. spalio pradžioje Lietuvoje gyveno 3,703,100 žmonių. Jų buvo 874 mažiau, negu metų pradžioje. Rugšėjo mėnesį natūralus gyventojų prieaugis buvo neigiamas – gimė 34 žmonės mažiau, negu mirė. Departamento apklausos duomenimis, 72% Lietuvos gyventojų savo gyvenimo lygį vertina kaip vidutinišką, 26% save laiko vargšais, o 2% tvirtina esantys pasiturintais. Namų ūkio tyrimų duomenimis, per 1998 m. 9 mėnesius gyventojų išlaidos maistui sudarė mažiau kaip pusę išlaidų, arba 49,2%.

IMPORTUOS LINS

BNS žiniomis, Lietuvos tekstilės įmonėms 1999 m. vėl pritrūks linų pluošto. Vyriausybė pateiktas siūlymas padidinti tarifinę linų pluošto importo kvotą iki 600 tonų buvo priimtas. Vietinis linų pluošto patenkina tik 35-40% didžiųjų įmonių gamybos poreikių. Per metus pagrindinių vartotojų gamybai reikia apie 5,000 tonų ilgo linų pluošto. Kaip rašo "Lietuvos aidas" (nr. 231), linų perdirbimo įmonės Lietuvoje dirba nuostolingai. Perdirbėjai įpareigoti pirkti žaliavą nustatytomis kainomis ir per nustatytą laiką atsiskaityti su žemdirbiais. Norint pagerinti perdirbimo pramonės būklę reikėtų steigti lini-

ninkystės kooperatyvą, linų turėtų būti auginama 10 kartų daugiau, negu dabar.

PATIKRINTA PIENINIŲ VEIKLA

Kaip praneša ELTA, Žemės ūkio ministerija atliko patikrinimą akcinių bendrovių "Kelmės pieninė", "Kauno pienas" ir "Utenos pienas". Atrosta, kad "Kauno pienas" neįdiegė naujos atsiskaitymo su pieno pristatytoriais tvarkos, keturiolikoje pieno supirkimo punktų už pieną buvo atsiskaitoma pagal supirkėjų nustatytą pieno riebumą. Vienuoliktąjį iš penkiolikos patikrintų "Kelmės pieninė" supirkimo punktų buvo rasta kiekio ir kokybės įvertinimo tvarkos pažeidimų. Ministerija imasi priemonių, kad būtų laikomasi nustatytos pieno supirkimo ir atsiskaitymo tvarkos. Už pažeidimus jau skirtos 33 pinigines nuobaudos, iš viso už 9860 litų. Pagal žemės ūkio ir maisto produktų eksporto rėmimo tvarkos naują nuorodą, įmonės, nesilaikančios taisyklių, nebus remiamos.

ALKOHOLIO KONTRABANDA

Vidaus reikalų ministerijos žiniomis, 1998 m. lapkričio pabaigoje policijos ir kitų institucijų pareigūnai patikrino 459 prekybos įmones, kuriose buvo nustatyti 138 įvairūs pažeidimai ir susekta 13 alkoholinių gėrimų kontrabandų. Atimta 413,868 litrai spirito bei alkoholinių gėrimų. Už alkoholio kontrabandą, neteisėtai svaigųjų gėrimų gamybą, prekybos laikymą ir gabenimą iš viso pinigines baudos, kuriomis papildytas valstybės biudžetas, siekė 2,414,958 litus. Kaip praneša Ekonominė nusikaltimų tyrimo tarnyba, dėl ekonominės krizės Rytų kraštuose bei didelio kainų skirtumo padaugėjo atskių asmenų neteisėtai įvežamų alkoholinių gėrimų, tabako gaminių, cukraus bei kitų akcizais apmokestinamų prekių.

PLINTA PASIUTILGĖ

"Lietuvos aidas" praneša, kad per dešimt mėnesių 1998 m. pasiutligę sergančių gyvulių buvo užregistruota 33 rajonuose. Didėsnį protrūkią buvo nustatyti Anykščiu, Kaišiadorių, Marijampolės, Molėtų, Pakruojos, Raseinių, Šilutės, Širvintų, Utenos ir Tauragės rajonuose. Išaiškinta 60 pasiutligę susirgusių lapių, 25 šunys ir mažesni skaičiai kiaunių, barsukų, šernų ir stirnų. RSJ

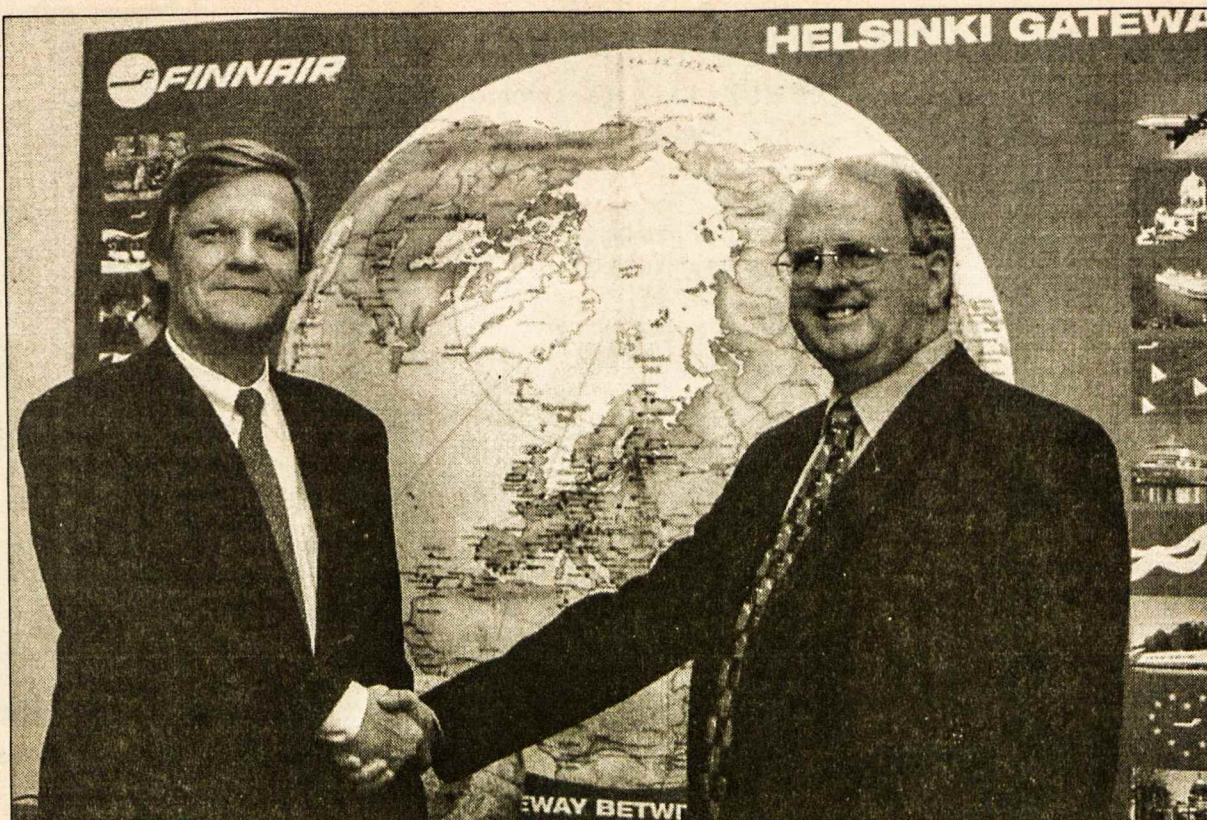
FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat, BSc.Pharm

- ☐ 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
- ☐ Nemokamas vaistų pristatymas
- ☐ Sveikatos priežiūros įrankiai

LĖKTUVŲ BENDROVĖS "FINNAIR" generalinis reikalų vedėjas Kanadai Jyrki Eriksson (kairėje), sveikinamas "British Airways" bendrovės vicepirmininko ir generalinio reikalų vedėjo Kanadai Malcolm Freeman, įsijungus "Finnair" bendrovei į "oneworld" grupuotę. Pastarojoje įeina: "American Airlines", "British Airways", "Canadian Airlines", "Cathay Pacific Airways", "Finnair" lėktuvai skrenda į 60 vietovių visame pasaulyje, įskaitant 21 Suomijoje. Šioje bendrovėje dirba 8,570 asmenų. Ji turi 58 lėktuvus. Įsijungimas į "oneworld" grupuotę įsigalios antroje 1999 metų pusėje ir praplės bei pagerins skrydžius keleiviams

Hamilton, Ont.

PENSININKŲ KLUBAS stro-piai ruošiasi savo žiemos baliui, kuris įvyks sausio 16, šeštadienį, 3 v.p.p. Jaunimo centre. Šitas pobūvis tradicinis, visada turėjęs didelį pasisekimą. Į jį suvažiuoja ne vien tik hamiltoniečiai, bet svečiai ir iš tolimesnių vietovių. Čia sutinki savo pažįstamus, atvykusius iš St. Catharines, Delhi, Burlingtono, Toronto ir kt. Tai yra todėl, kad šitas pobūvis visada būna įdomus savo menine programa ir turtingomis vaišėmis.

Meninė programą anksčiau visada atlikdavo patys klubo nariai. (Tada klubas turėjo net ir savo chorą, vad. Aldonos Matulicz, ir choristai, anksčiau dainavę įvairiuose choruose, dar su skambiais balsais, padainuodavo duetų, kvartetų, net ir solo). Bet šitam pobūviui mūšikai kažkodėl nebespėja susiorganizuoti. Dar atlikti meninę programą jie pasikvietė Toronto lietuvių pensininkų dainos vienetą su muz. L. Turūtaite. Jie yra pažadėję atvažiuoti su nauju, dar negirdėtu dainų repertuaru ir pradijinti visus kitom įvairenybėm. Meninę programą dar praturtins programos pranešėja, "Gintarių aidų" radijo valandėlės vedėja Liuda Stungevičienė.

Vakariene ruošia Bronė Skverckienė su savo talkininkėmis. Į klubo valdybą dabar naujai yra įėjusios ir kitos dvi išradingos šeimininkės – Danutė Vaitiekūnienė ir Sofija Matukaitienė, kurios prisidės prie vaišių paruošimo. Salė bus išdekoruota Elvyros Bajoraitienės. Bilietai platinami sekmadieniais po pamaldų Jaunimo centre. Kaina – 12 dol., stalai po 10 asmenų. Bilietus raginama įsigyti iš anksto pas Leoną Klevą, tel. 905 528-1327, ar pas R. Bulotą, tel. 905 768-3607. K.M.

Winnipeg, Man.

KLUB VINIPEGO APYLINKĖS metinis susirinkimas įvyko sekmadienį, gruodžio 6, Šv. Kazimiero šventovės salėje tuoj po pamaldų. Pasivažišus kava ir spurgomis, apylinkės pirm. J. Grabys pradėjo susirinkimą ir pristatė darbotvarkę, sekretoriai pakvietė E. Fedarą, V. Rutkauską persikvietė praeitų metų susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas be pataisų. Padaręs praėjusių metų veiklos apžvalgą,

pirmininkas paprašė valdybos narius pateikti veiklos metų apyskaitą. Po to valdyba atstatastydino, bet susirinkimo dalyviams vienbalsiai prašant sutiko pasilikti ir sekančioms metams. Po susirinkimo buvo renkamos aukos Vasario 16 gimnazijai.

Valdybą sudaro: pirmininkas – J. Grabys; vicepirm. – E. Bugailiškis; išdėininkis – B. Grabienė; sekretorė – V. Daubaraitė; Kanados lietuvių fondo ir Vasario 16 gimnazijos atstovė – E. Šarauskienė. Revizijos komisijoje – E. Fedaras, A. Lingė ir V. Rutkauskas. EKK

Windsor, Ont.

BENDRAS KŪČIAS šventėme gruodžio 20 d. Jas suruošė KLB apylinkės valdyba. Vakariene pradėjo sukalbėdama maldą, kurios autorius ir pravėdėjas buvo klebonas kun. K. Butkus. Toliau sekė kalėdaičių lauzymas, pasidalinimas linkėjimais sulaukti ramų džiaugsmingų Kalėdų ir Dievo palaimos apdovanotų Naujų metų. Vaisinomis, protarpiais giedojome kalėdines giesmes. Buvo rami, meile apgaubta nuotaika. E. Barisienė, parapijiečių vardu padėkojo p. E. duknei už jos darbuotę, pasivėsinimą, ruošiant kiekvieną sekmadienį kavutes, ir įteikė bendrą dovaną.

Nors dvylikos Kūčių patiekalų neturėjome, bet viskas buvo rūpestingai gražiai paruošta, skaniai pagaminta. Visa tai tujų pačių šeiminių kūčių dėka, kurios vis noriai dirba kiemeis atsakydamos net malonaus poilsio. Mes joms dėkojame, jas mylime, žinoma, ne mažesnė padėka priklauso renginio organizatorėms, ilgametė, bet visada entuziškai nusiteikusiai, darbščiai valdybai. Ją sudaro: pirm. Nijolė Giedriūnaitė, sek. Valė Tautkevičienė ir ižd. Onutė Vindašienė. Visi linki joms sėkmingos darbuotės. Emilija Barisienė

Thunder Bay, Ont.

LIETUVIŲ TELKINYS šioje vietovėje niekad nebuvo gausus, bet turėjo savo klubą, reikėdį kaip mažytę bendruomenę. Dabar bendros veiklos nebėra, baigia išnykti ir likusieji bendruomenės nariai. Dar visai neseniai Thunder Bay apylinkės tautiečiai sutelkę nemažą paramą Lietuvoje, Šiaulių mieste, įsikūrusiai Švenčiausios Jėzaus širdies tarnaičių vienuolijai – surinko

KLUB krašto tarybos suvažiavime dalyviai 1998 m. spalio 24 d. posėdyje Otavoje, Kanados parlamento rūmuose. Iš kairės: E. Čuplinskas, K. Dubauskas, S. Piečaitienė, B. Čeponkus, R. Kulias, kun. E. Putrimas

Allstate

You're in good hands.

Mes turime planą, kuris Jums sutaupys pinigų

"Take Two Advantage" planas sujungia namo ir automobilio draudimą, sumažina Jūsų įmokas

RON VANAGAS

Agents 311 Matheson Blvd. E., Mississauga, Ont. L4Z 1X8

Darbo tel.: 905 897-5280
Namų tel.: 416 621-1261
Fakso nr.: 905 507-8456
"Pager" nr.: 416 772-1591

APRŪPINU NAMO-AUTOMOBILIO-GYVYBĖS-TURTO DRAUDIMŲ BEI "RRSP" PLANAIS

Saugo, ką senoliai...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Kiti kraštotyrininkai

Pačius brandžiausius gyvenimo metus aplinkotyros veiklai, jauniosios kartos ugdymui atidavė mokytojai kraštotyrininkai kupiškėnas Povilas Zulonas, mažeikiškis Juozas Nagius. Abu jau iškelia amžinybėn. Turtinę Panevėžio Juozo Balčikonio muziejų įsteigė Vytautas Balūnas.

Negailima pamiršti ir tų, kurie nuoširdžiai puoselėjo paveldą tyrinėtojų triušą, kaip vilniškiai Kazimieras Račkauskas, Virginija Petravičienė, Irena Seliauskaitė, Melanija Petrauskaitė ir kiti. Džiugu, kad bręstant vyresniosios kartos metraštininkų ugdoma karta, kaip Dalia Karalienė, Algirdas Vilkas bei daugelis kitų.

Metraštininkai saugo, ką senoliai kūrė, nors gal ir ne taip dėl įvairių priežasčių, kaip mes norėtume.

Knygų rėškla "SAMOGITIA" meniškai įriša knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Poeto Adomo Mickevičiaus 200 metų gimimo sukaktis paminėta spalio 7 d. Lenkijos generalinio konsulato patalpose Manhattane, NY. Minėjimą rengė Lenkijos bei Lietuvos konsulai, talkinant Kolumbijos universiteto Hunter kolegijai. Svečius į renginį sukvietė Lenkijos ir Lietuvos konsulai Niujorke. Buvo per 150 dalyvių, iš kurių 40 lietuvių. Atidarymo žodį tarė abu konsulai: dr. Petras Anusas ir Ryszard Klemm. Kolumbijos universiteto Slavų departamento prof. David Goldfarb skaitė paskaitą, pavadintą "Bigos". Bigos yra patiekalas iš troškintų kopūstų ir mėsos. Paskaita ir buvo "patiekalas" – poeto įvairių nuotaikų bei motyvų vaizdų pristatymas. Hunter kolegijos Slavų skyriaus prof. Krystyna Olszer minėjimo dalyvius supažindino su naujaisiu poeto kūrinio vertimu į anglų kalbą "Treasury of Love by Adam Mickiewicz". Broadway teatro aktorius Cas Tramont skaitė ištrauką iš "Pono Tado" ir "Krymo sonetų". Vyt. Bakaitis papasakojo, kaip į lietuvių kalbą vertė "Krymo sonetus", įkvėptas Vinco Mykaloičio-Putino vertimo. Petras Sandanavičius paskaitė sonetą "Akermano stepės" (iš "Krymo sonetų"), verstą V. Mykaloičio-Putino. Pianistas Gabrielius Alekna paskambino du Rachmaninovo preludus. Aktorė Zofia Koehler lenkiškai skaitė sonetą "Akermano stepės" ir eilėraštį "Labanakt". Aktorius Cas Tramont užbaigė skaitymus ilgoka ištrauka iš "Vėlinių" trečiosios dalies "Improvizacija". Visą programą užbaigė "Darbininko" rektorius poetas Julius Keleras, paskaitydamas angliškai A. Mickevičiaus biografijos motyvais sukurta savo eilėraštį, "Peterburgas 1824", išverstą Vyt. Bakaičio.

Brazilija

Vaikų Pirmoji Komunija po daugelio metų Sao Paulo lietuvių parapijoje įvyko lapkričio 8, sekmadienį, 3 v.p.p., suorganizuota klebono kun. Petro Rukšio. Jis su padėjėjom Pirmajai Komunijai paruošė 12 mergaičių ir 9 berniukų. Vaikams su tėvais žengiant į šventovę, skautai giedoję jaunimo giesmę "Mes mylim tave, Viešpatie". Po Evangelijos vaikai atnaujino krikšto pažadus, sukalbėjo tikinčiųjų maldas ir atnešė Mišių aukas. Komuniją priėmė kiekvienas vaikas atskirai su savo tėvais. "Panis Angelicus" giedoję Sao Paulo operos solistė Julija Ažuolaitė, pritariant Šv. Juozapo bendruomenės chorui, vargonuotai Pauliui Butrimavičiui. Po Komunijos vaikams buvo įteikti pažymėjimai. Po pamaldų parapi-

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemų, atlieku visus taisymo ir skardos darbus (Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr. Hamilton, Ontario L9C 2M3

jos salėje vyko vaišės, kuriose dalyvavo apie 300 asmenų, net atvykusių ir iš tolimesnių yietovių. Pirmosios Komunijos dalyviai susilaukė sveikinimų iš vysk. Pauliaus Baltakio, OFM, vietos vysk. Walter Caldeira, Lietuvos konsulo Brazilijoje Jono Valevičiaus, kun. Antano Saulaičio, SJ, kun. Prano Gavėno iš Lietuvos ir kun. Edžio Putrimo iš Kanados. Klebonui, ruošiant vaikus Pirmajai Komunijai, talkino Emilija Bendoraitienė, Ona Bendoraitytė ir Janetė Zizienė. Tikimasi, kad ši atgaivinta tradicija bus palaikoma ir ateityje.

Lenkija

Spalio 11 d. Lenkijoje vyko valsčių, apskričių tarybų ir vaivadijų seimelių rinkimai. Dalyvavo 38-40 nuošimčių rinkėjų. Punsko valsčiuje tarėjais išrinkta 18 lietuvių. Valsčiuje gyvena iki 20 nuošimčių lenkų, tai į tarybą jų išrinkta 28 nuošimčiai. Seinų valsčiaus taryboje lietuviams atstovaus 6 tarėjai, tačiau į miesto tarybą nepateko nė vienas lietuvis. Į Seinų apskrities tarybą išrinkti du lietuviai: "Aušros" leidyklos direktorius Romas Vitkauskas ir Punsko pagrindinės mokyklos direktorius Juozas Blūdžius. Lietuviai rinkimuose dalyvavo ne tik lietuvių organizacijų, bet ir partijų sąrašuose. Pastarųjų surinkti balsai nuėjo niekais. Į Podlasiės vaivadijos seimelį kandidatais lietuvių organizacijų pasiūlytas Visuomenės sandoros sąrašas Punsko valsčiaus viršaitis Kazimieras Baranauskas ir Liaudies demokratų sąrašas – ūkininkas Zenas Burauskas. Jie abu surinko maždaug vienodai balsų, bet nė vienas nepateko į seimelį.

Vokietija

Stuttgartas lietuvių bendruomenės susirinkimas įvyko rugšėjo 6 d. Kolpingo namuose. Jame dalyvavo ir svečių iš Lietuvos, tarp jų žinomas kompozitorius Rytis Mažulis, atvykęs kūrinybiam darbui į meno akademiją, esančią Solitude pilyje. Susirinkimas pradėtas koplytėlės pamaldomis, atlaikytomis prel. A. Bungos. Vargonavo dr. R. Kabelis. Po pamaldų buvo aptarti vietos lietuvių bendruomenės reikalai. Lietuvių bendruomenės pirm. L. Kafs pranešimu, kitas bendruomeninis susitikimas įvyks Mayerhofene pas prel. A. Bungą, kur dalyvaus ir trys vyskupai, atvykę iš Lietuvos. J. Andr.

Century 21

OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar kit d informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytė, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai Jums patars.

Darbo tel. 705 429-2121 ar 705 445-5640

namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.25%
santapas	2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk.....	2.00%

INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius	3.40%
180 dienų indėlius	3.40%
1 m. term. indėlius	4.00%
2 m. term. indėlius	4.25%
3 m. term. indėlius	4.45%
4 m. term. indėlius	4.60%
5 m. term. indėlius	4.75%
RRSP ir RRRF (Variable)	2.50%
1 m. ind.	4.00%
2 m. ind.	4.25%
3 m. ind.	4.45%
4 m. ind.	4.60%
5 m. ind.	4.75%

Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapus dydį iki \$2,000. Be to, narių santapus apdrausos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu

Seikite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIŲ SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMUS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDIJINIS INDĖKLAS
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILUS ĮRANKIAI

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

✽ ANCATER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
✽ HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
✽ HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Dvikalbio leidinio proskynose

Juliaus Kelero poezijos rinktinė lietuviškai ir angliškai

VYTAUTAS A. JONYNAS

Nebuvo jų daug, bet niekad nestigo tiek išeivijai, tiek Lietuvių taurių, kurių ryžtu buvo supažindintas pasaulis su mūsų raštijos laimėjimais poezijos ir prozos srityse. Juos prisiminus, bematant išnyra J. Zdanio, Birutės Cipijauskaitės pavardės arba pačių tekstų (*Anykščių šilės*) pavadinimai. Džiugu pastebėti, kad jų gretos padidėjo dar vienu šaunuoliu talkininku.

Tai Vytautas Bakaitis, kuris, pasirodo, darbuojasi tuose baruose ne nuo vakar. Jis yra prisidėjęs savo įnašu prie antologijos *„World Poetry“* (Norton, 1998) praturtinimo. Svarbiausia, yra bandęs dviem vertimų rinkiniais atverti mūsų jaunims poetams vartus į Vakaro pasaulio auditoriją. Pirmoji knygelė – *There Is No Ithaca* buvo apie Joną Meką ir pasirodė 1996 metais (Black Thistle Press). Antroji – *XL Poems* – apie Julijų Kelerą – išėjo visai neseniai Vilniuje Lietuvos rašytojų sąjungos leidyklos dėka.

Jos pavadinimas keistokas. Tenka čia pat perspėti skaitytojus, kad tas „iksas“ (x) neturi nieko bendro su diskriminuojančiu žymeniu, kuriuo pažymi papiktinantis mažutėlis filmas. Tais romėniškais skaitmenimis norima paprasčiausiai pasakyti, kad rinkinio būrį sudaro keturiasdešimt eilėraščių.

Jų atranka padaryta iš trijų pasirodžiusių 1988–1995 m. J. Kelero rinkinių: *Žiemos valys* (1988), *Baltas kalėdaitis* (1990) ir *Sauja medaus* (1995). Leidinys primenama, kad šie vertimai buvo prieš tai spausdinti amerikiečių periodikoje. Tokiuose, spėjami, nedidelio tiražo poezijos sargalių ir universitetų žurnaliukuose kaip *Abiko Quarterly*, *Context South*, *Private*, *The Blue Unicorn* ir *Prose Poem*. Pažymima taip pat, kad šio rinkinuko išleidimą yra padėjęs savo auka Alfonsas Mardosas ir Lietuvos fondas.

Dvikalbis leidinys *XL Poems*/XL Eilėraščiai yra, savo

sandara, mūsųose naujovė, vėta kelių komentary. Iki šiol išeivių pastangos populiarinti čia-buvių tarpe mūsų literatūrinį kraštą niekad nesiribodavo vieno autoriaus kūryba. Priešingai, pasireiškėdavo įvairių poezijos pakraipų pavyzdžių mišraine. Šiuokart prozektoriaus šviesa krenta ant vieno (rasit ne visai išpopuliarėjusio) poeto eilių pluošto. Kitos mažumos, pvz. rusai, senokai naudojami dvikalbio leidinio forma, bet mūsųos ji nebuvo prigijusi. Ta prasme Vyt. Bakaičio pasirinktoji linija gali būti pavėluota, bet svarbaus žygio pradžia.

Savaime suprantama, tokiais atvejais visada iškyla eilių reprezentatyvumo problema. Leistina spėlioti, kad šiuo atveju jos nebuvo, nes atranka padaryta autoriui ir vertėjui glaudžiai bendradarbiaujant. Eilėraščių datos knygoje nepažymėtos, bet susidaro įspūdis, kad visumoj tekstai atveria poeto išsekimo lauką, būdingiausius jo kūrybos, gal kiek vienodokos savo nuotakomis, brožuos.

Niekam nepaslapstis, kad Lietuva šiuo metu išgyvena poezijos knygų perteklių, hiperprodukciją. Vieno šmaikštautojo apskaičiavimu, krašte esama per 300,000, besiropstančių į Parnasą. Jų tarpe nemažai senagalvių, nesusilaukusių pripažinimo išeivijoje. Nelengva susigaudyti toje masėje. Gal net esama optiminės apgaulės, nes išeivijos spauda kažkodėl linkusi pateikti savo skaitytojams pačias primityviausias grafomaniškos išplovos... Viena aišku, J. Kelero lyrika nepriklauso tai „literatūros kandžių“ (H. Nagio terminas) porūšiui. Ji neužginčijamai turi savitą braižą. Neužmirština, kad paskutinis jo rinkinys – *Sauja medaus* buvo apdovanotas 1995 metais Lietuvos rašytojų draugijos premija.

Tiesia, Kelero lyrika gali atrodyti daug kam iš pirmo žvilgsnio pernelyg uždara: universitetinė, tarytum skirta kokiai snobų, galvosūkių mėgėjų gėdai. Norėdami užkirsti kelią tokiems įsilalėjimams, *XL Poems* leidėjai aprūpino rinkinį solidžia pratarne. Jos autorius profesorius Rimvydas Šilbajoris santūriai, įtaigiai ir įžvalgiai griaua vieną po kitos įtaras įtaigiojančias, kad rinkinyje esama žonglieravimo metafizikom ir mistifikacijom. Kritiko manymu, „daiktų esmė Kelerei tai ne kažin kokios didžios filosofinės ar mistinės gėmės“, bet veikiau jo samonę užgavusių vaizdinių raiškos problemos. „Keleras“ rašo Šilbajoris, „moka meistriškai sukeistinti daiktus...“

Kaip suprasti tą „sukeistini-mą“ (defamiliarizaciją) neprisiminus, kad čia susiduriame su rusų formalistų (Viktor Šklovsky & Co.) nusikalto termino „ostraneniya“ vertimu. Tiems

mokslininkams labai magėjo susirasti atsakymą į klausimą, kas yra „literatūriškumas“, kas skiria „poetišką“ ir „prozišką“ kalbą. „Nusvertinimo“ ar „sukeistinimo“ pagalba poetas stengias atkurti pirmapradį reginių poveikį į jo samonę, laikydamasis kuo toliau nuo įprastinio banalios kalbos žodyno.

Tas žodžio pakylėjimas, apvalymas nuo trivialybės šašų, žinoma, remiasi poeto vaizduotės sukuriamais palyginimais, sugretinimais, metaforomis. Prof. R. Šilbajoris nepagaili Kelero metaforų „cheminės analizės“, jų pagalba pašalindamas klūtis skaitytojui įveikti tariamą jo lyrikos kabalistiką.

Nubraukiamas ir kitas baubaušis (baubukas), būtent įnain esanti hermetiška ir pretenzinga.

Profesoriui pavyksta įtikinti skaitytoją, jog skaitoma pamazu, atidžiai, toji lyrika gali būti savo elegiška nuotaika bei meditaciniu būdu visiškai patikli ir artima.

Ar gali tą patį poveikį turėti šie tekstai angliakalbiui, ar jis pajėgus pagauti Kelero emigracinės pasaulėjautos sąvąstą – kitas klausimas, kurio nesirytume spręsti. Nebent tarę sau, kad tame asimiliacinės putros katilė troškinasi taipogi linksmi bei laimingi ir lietuvių kilmės žmonės. Jiems, nepajėgiems skaityti lietuviškai, Bakaičio vertimai gali, ko gero, atverti dalykus, kurių jie nesitikėjo.

Kurioziška, bet kai kuriais atžvilgiais J. Kelero lyrika gali būti jiems netgi „prieinamesnė“ nei vyresnės kartos išeiviams. Sutikim, kad pastarieji yra dar nuo gimnazijos suolu „užsikirtę“ tradicinės eilėdaros, su visais rimais bei asonansais, poemėgiuose. Julius Keleras tuo tarpu rašo verlibru, „baltomis eilėmis“, kaip daugelis, jei ne visi amerikiečių lyriškai. Savo atsakymu iškilmingai, vograuti ramiai kalbėsoms tonu Kelero poezija gali būti paveiki jaunimui žmonėms.

Vytauto Bakaičio vertimai pagaviai perteikia tų jaunsų rimtį. Jie tikslūs. Juose aiškiai stengiamasi nenuolti nuo originalo. Ką galėčiau pridurti dar, nebūdamas anglų kalbos žinovu ir niekad nekuręs eilių! Bakaičio pliusas yra dar ir tas, kad jis yra vieno eilių rinkinio *„City Country“* (1991) autorium.

Žinoma, aš išmanau kaip ir visi, kad vertimo menas nėra lengvas. Žinau, kad negalioja jokie geležiniai dėsniai ar dogmos sprendžiant apie vertimo kokybę. Kai kas netgi viešai abejoja, ar įmanoma išversti poetinį tekstą. Gudreiva Robertas Frostas yra pašmaikštavęs, kad „poezija esanti tai, kas prašampa vertime“ („Poetry is what is lost in translation“).

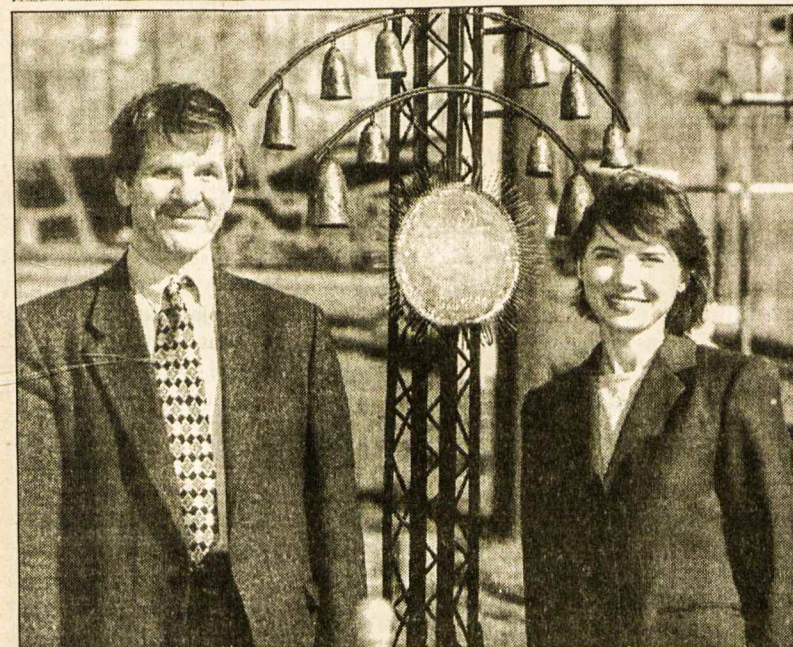
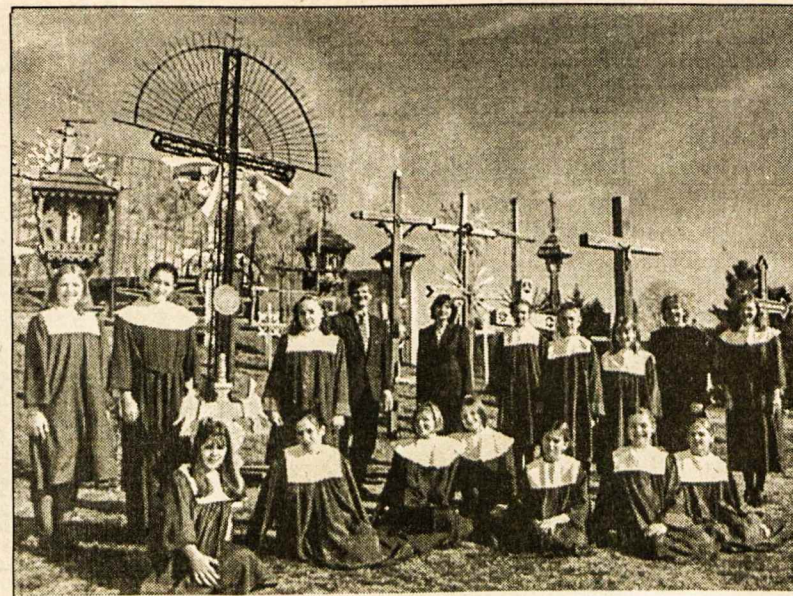
Be abejonės ir Bakaičio vertimus kai kas prašampa. J. Kelero žodynas nėra per daug turtingas, bet jame apstu botanikos ar ornitologijos terminų – „jerubių“, „griežlių“, „svarainių“ ir kt., kurie nepažįstami miesčionims. Šalia jų, pasimašo mažybinės-maloniškos lyties, ar šiaip sudurtiniai žodėlyčiai, kaip pvz. „melsvėjantys“, „ežerokštis“, „juodavilnis“. Čia žodynai nebeatina vertėjui į pagalbą. Jam tenka manytis parafrazėm, ir tada angliškasis tekstas pasirodo skaitytui kaip aranzuotė balsui, neįveikiamam aukštųjų gaidų. Laimei, tokie atvejai negausūs.

Savaime aišku, tai nereikia, kad mūsų kalba būtų niuansuotesnė, ar kitaip pranašesnė už Šekspyro kalbą, kurio vieno žodynas yra stebuklingas. Ji paprasčiausiai kitiškai savo dvasia, dorybe, sintaksine ir t.t.

Faktiškai didžiausia atodanga man buvo skaitant anglišką tekstą kaip tik tai, kad jie padėjo man suvokti ir įvertinti kaip J. Keleras sugeba išnaudoti gimosios kalbos teikiamas galimybes, kaip sumaniai perteikia jos atspalvius.

Jei panašų nuosprendį sudarys apie gimtąjį žodį skaitytojas, nesidomėjęs iki šiol savosios raštijos brandumu, tai bus leistina teigti, kad *XL Poems* pilnai atliko savąją paskirtį.

Julius Keleras, XL POEMS/XL EILĖRAŠČIAI. Translated from the Lithuanian by Vyt. Bakaitis. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 1998, 127 psl.

Viršuje – „Angeliukų“ choro vyresnioji grupė Šv. Jono lietuvių kapinėse, žemiau – choro vadovė NIJOLĖ BENOTIENĖ ir akompaniatorius JONAS GOVĖDAS

Vaikų choras „Angeliukai“

Išleista jo giesmių kasetė „Tau, Jėzuli“

Lietuvos kankinių šventovės Mississaugoje vaikų chorėlis „Angeliukai“ įsteigtas prieš keletą metų. Muzikė Nijolė Benotienė, norėdama praturtinti rytinės sekmadienio pamaldas, kuriose ji vargonavo, pradėjo kviesti ir burti vaikus į chorėlį. Niekas tikrai neatsimena oficialios datos, nes jos nebuvo. Dabar, žiūrėdami į pirmųjų pasirodymų nuotraukas šypsmės, matydami mažus giesmininkus, vos 4-5 metų, kurie šiandien švenčia savo 10-14 gimtadienius. Pradžioje labai nedrąsiai pasigirdo vaikiškos giesmelės, bet kiekvieną sekmadienį jos stiprėjo ir garsėjo. „Jūs giedat kaip angeliukai“ – neužmiršdavo vaikus pagirti parapijiečiai. Taip atsirado chorelio pavadinimas „Angeliukai“.

Chorėlio sudėtis labai dažnai keisdavosi. Štai, žiūrėk vaikai lanko chorėlį, o po metų ir dingsta. Vėliau pasidarė aišku, kad daugelio lankomumas padažnėjo, kai vaikams reikia lankyti pirmos Komunijos pamokėles po rytinių Mišių, o kai pirmoji Komunija priimta, tada ir lankomumas visai susilpnėja arba net dingsta. Didžiausią pagarbą ir dėkingumą reikėtų skirti tiems tėvams, kurių vaikai chorėlį lankė nuo jaunų metų iki dabartinio – paauglystės amžiaus ir dar nesiruošia palikti. Jų dėka, mūsų vaikai savo skambiais balsais praturtina sekmadienines pamaldas, religines šventes.

„Angeliukų“ chorėlio veikla neapsiroboja vien tik giedojimu pamaldose. Parapijos šventės, Vasario 16-sios ir Motinos dienos minėjimai, Kanados lietuvių dienos, Kalėdų eglutės ir kiti renginiai buvo praturtinti gražiais chorėlio pasirodymais. Buvo surengtos dvi „Angeliukų“ choro dainavimo stovyklos, kuriose dalyvavo visos norintės dainuoti parapijos jaunosios.

Ši stovykla vyko Anapilio sodyboje, paskutinę rugpjūčio savaitę. Rezultatai labai džiuginantys, nes po tokios stovyklos giesmininkai galėdavo pradėti veiklos sezoną naujomis, stovykloje išmoktomis giesmėmis. Stovyklos programoje buvo ne tik muzikiniai užsiėmimai, bet ir lauko sportas, plaukimas rankdarbiai. Po paskutinės dainavimo stovyklos, žiūrint į atliktą darbą, choro vadovė kilo mintis įrengti tuos skambius vaikų balselius. Geresnės progos tai atlikti ir nereikėjo, nes kaip tik artėjo Lietuvos kankinių parapijos 70-metis. Šiai minčiai pritarė chorėlio vaikai ir jų tėveliai. Buvo nuspręsta išleisti giesmių įrašą ir pavadinti jį „Tau, Jėzuli“. Nors pradžioje atrodė, kad jau visas išmoka ir pa-

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Pirmasis Lietuvos teatro festivalis Izraelyje įvykis 1999 m. sausio 23-vasario 8 d.d. Kaip rašo „Lietuvos aidas“ 1998 m. lapkričio 26 d. laidoje, festivalį rengia bendrovė „World Art Modern“, vad. J. Polonskajos, susitarusi su Valstybinio dramos teatro vadovu R. Tuminu. Numatomi spektakliai – G. Kanovičiaus „Nusišypsok mums, Viešpatie“, M. Lermontovo „Maskaradas“, V. Šekspyro „Hamletas“. Režisius R. Tuminas ir E. Nekrošius.

Dail. Vladas Kolas (Kolauškas), dail. Ninos Meškėnaitės-Kolauškienės sūnus ir dail. Vlodo Meškėno vaikaitis, Australijos Bondi pajūrio paviljone 1998 m. spalio mėn. dalyvavo jungtinėje parodoje šalia stiklo keramikos ir fotografijos atstovaudamas tapybai. Kaip meno tyrinėtoja G. Kazokienė („Mūsų pastogė“ 1998.XI.30) rašo, jaunojo ekspresionisto „paveiksluose ne jūra šėlsta, bet pajūris, ne žemė siūbuoja, bet didžiosios juodos uolos“. Dailininkas gimė Sidnyje 1973 m. rugpjūčio 16 d. Baigęs gimnaziją, studijavo muziką, bet pasuko vaizduojamojo meno keliu, ir teigiama, kad neapsiriko.

Muz. komp. Jono Švedo 90-tasis gimimo metinės prisimena buvęs jo mokynys Petras Juodelė, parašęs ta progą kompozitoriaus garbei skirtą eilėrašį „Pėdos“, kuris išspausdintas savaitraštyje „Literatūra ir menas“ (1998.X.24). Buvusių muz. J. Švedo mokinių, ansamblių dalyvių, jo bendradarbių nemažai gyvena ir išeivijoje. Jie taipgi neužmiršta savo buvusio mokytojo, dirigento, vadovo, tautinių dainų entuziasto. Muz. Jonas Švedas gimė 1908.X.9 Liepojeje, Latvijoje. 1929 m. Klaipėdos konservatorijoje baigė trombono klasę, pas St. Šimkų ir J. Žilėvičių studijavo kompoziciją. Pasinėrė į darbus su choralis, rinko liaudies dainų melodijas, kūrė kompozicijas, vadovavo orkestrams, dirbo pedagoginį darbą, skaitė paskaitas. 1940 m. suorganizavo Lietuvos valstybinį liaudies dainų ir šokių ansamblį, vėliau garsųjį reprezentacinį ansamblį „Lietuva“, buvo Muzikos akademijos Liaudies instrumentų katedros steigėjas ir vadovas. Mirė Vilniuje 1971 m. spalio 15 d.

Juozo Steponavičiaus, spaus-tuvininko, knygų leidojo ir žurnalisto 100-sios gimimo metinės buvo paminėtos Valstybinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliotekos kūrinyse – kompozitoriaus Leonido Abario Mišios Dievo Motinos garbei lotynų kalba. L. Abaris – jaunosios kartos muzikas, chorvedys, kompozitorius, gyvenantis Vilniuje. Jis yra gerai žinomas Lietuvos menininkams ne tik už kūrybinius nuopelnus vaikų chorinėje muzikoje, bet ir abu kartu buvęs Pasaulio lietuvių dainų dienos režisieriumi. L. Abaris palaiko gražius bendradarbiavimo ryšius su Nijole Benotiene ir galbūt nenuostabu, kad „Angeliukų“ įrašė, ne-skaitant pagrindinio kūrinio, net kelios įrengtos giesmės yra šio kompozitoriaus kūryba.

Kai išeivijoje beveik nebėra vaikų chorų, džiaugiamasi „Angeliukų“ chorėlio darbas, turėtume įvertinti vaikų tėvelius. Be jų aiškiausi įsitikinimo, kad muzika, chorinis dainavimas ar giedojimas yra labai naudingas vaiko dvasiniam, emociniam ir intelektualiniam brendimui, šių „Angeliukų“ nebūtų. Nuo pat pradžios tėveliai arba išrinkti jų atstovai aktyviai stengėsi padėti vadovei bet kokiuose chorėlių liečiančiuose reikaluose. Paskutinius kelerius metų labai atsakingai tėvų atstovės pareigas atlieka Ramunė Stravinskienė. Ji yra chorėlio administratorė, kuri rūpestingai tvarko chorėlio biudžetą, kad veiklos planus būtų įmanoma įgyvendinti.

Didelį dėmesį, paskatinimą ir paramą chorėlio veiklai visada skiria parapijos klebonas prel. Jonas Staškevičius, parapijiečiai, įvairios parapijos ir lietuvių bendruomenės organizacijos. Ilgametis parapijos vargonininkas muzikas Jonas Govėdas nuoširdžiai jungiasi prie vaikų chorėlio veiklos patari-mais ir akompanavimu. Inf.

Australijos Tasmanijoje, kur paskutinio gyventojų surašymo metu buvo rasta vos 40 užregistruvusių lietuvių, jau daugiau kaip 10 metų Tasmanijos universitete (viename iš 36 Australijos universitetų) veikia Lietuvos studijų sambūris (Lithuanian Studies Society) LSS, kuriam šiuo metu vadovauja trečią metų humanitarinių mokslų studentas Vincas Taškūnas. Kaip rašoma gautame iš tenai pranešime, Sambūriui trūksta didesnio vietinių tautiečių užnugario, todėl jau vien dėl to yra būtina palaikyti glaudesnius ryšius su visais išeivijos lietuviais. Nepaisant sunkumų, Sambūris jau spėjo išleisti dvyliką „Lithuanian Papers“ numerį, išspausdino daugiau kaip šimtą originalių mokslo darbų apie Lietuvą anglų kalba, išleido 4 knygas, tarp jų ir „Nereikalingų svetimžodžių rinkinį“, kurio 200 egz. pasiųsta į Lietuvą. Tasmanijos universitete jau užbaigtos 4 disertacijos apie Lietuvą ir lietuvių, dvi ruošiamos. LSS nariai garsina Lietuvą universitete, rašydami lietuviškomis temomis. Rašiniai skaitomi ir diskutuojami per pietų pertraukų seminarus. Besidomintiems pravedami lietuvių kalbos kursai.

Vincas Taškūnas 1997 m. skaitė paskaitą AABS konferencijoje Adelaidėje apie lietuvių tautinę samonę moderniųjų teorijų šviesoje, Amanda Banks kalbėjo apie gamtosaugos problemas Lietuvoje. Sambūrio pastangomis universitete įvesta metinė stipendija (Lithuanian Honours Scholarship) geriausiems ketvirtų metų studentui, rašančiam atitinkamo lygio disertaciją apie Lietuvą arba lietuvių. 1998 m. birželio 19-21 d.d. V. Taškūnas skaitė paskaitą JAV Indianos un-te Bloomingtone AABS baltiečių studijų konferencijoje. Tai pirmas kartas, kai buvo pakviestas studentas iš Australijos, bet visą finansinę atsakomybę už savo atstovą turėjo prisiimti LSS. Ateiti esanti liūdnoka. Sambūris tarnautojų neturi, savanoriai baigia išnykti, iš Lietuvos paramos nėra. O tokį sambūrį reikėtų visiems remti. Jo adresas: LSS (Lithuanian Studies Society) at the University of Tasmania), Post Office Box 777, Sandy Bay, Tasmania 7006, Australia. E-mail: A.Taskunas@utas.edu.au.

Norvegų Vestfoldo grafystės biblioteka surengė parodą „Keltas“ į laisvę: Lietuvos istorija per knygas“. Parodos rodinis sudaro 140 knygų, žemėlapių, plakatai, nuotraukos su tekstais. Visa tai atskleidžia 450 metų lietuviškos knygos istoriją. Ši keliaujanti paroda rugsėjo 14 - 29 d.d. veiks Lietuvos technikos bibliotekoje, vėliau daugelyje Vestfoldo gimnazijų, pasiekė Daniją, Švediją, grįžo į Lietuvą, buvo lankoma Kaune ir Vilniuje. Vyriausias parodos rengėjas ir iniciatorius Ivaras Haugas, senas Lietuvos bičiulis, nuo 1991 metų vis lankosi Lietuvoje, pasakoja, kad lietuviai turi seną turtinę kultūrą, bet mažai kam tai žinoma Skandinavijoje; skelbia, kad Lietuva du kartus buvo išnykusi iš Europos žemėlapių. Kaip A. Glosienė rašo („Literatūra ir menas“ 1998.X.17), paroda paskatins Norvegijos gimnazijose vyresniųjų klasių mokiniams surengti po dvi Lietuvos istorijos pamokas. Lapkričio mėn. paroda veiks Norvegijos parlamente.

Snk,

Šventiniai vakarai

Žydrėjie vakarai kartojasi, ir miškas, ibridės iki kelių į pusnis... Atodėkiai. Varvėklis stiklas. Viskas – it saulės bučiny, it vaizdiny, išskylantis, kai tyliai snyguriuoja, ir merkias vos pakirdusi diena. Vaikystės peizažu it persiku gardžiuojuos, kai slegia guodžio nekalbi tamsa...

*** Nuimant žaisliukus nuo Kalėdų eglutės, krūpteli Laikas... Šventės princės arvisra į kasdienybės Pelenę. Žvaigždės, žerėję plaukuos, sugrįžta į dangų.

o krikštolinės kurpatės staiga išsilydo į ledą. Ašaros, puolę byrėti, sustingsta varvekliais. Šviesos atodėkis. Geltonas saulėlydis. Jau po Trijų Karalių.

Kelias

Betiksčiai tykūs pokalbiai sruvena. Ten – pievoms žydint – kapuose švelnu. Sena pušis žibuoklė drėgną mena. Sutrūpusių vaikystę aš menu,

Kaip tėvų žieduose daili žvakelė Stiprūs diena ant Amžinybės lūpų. Tu amžiatas, Lietuva, meni šį KELLĄ, Apraudai jį po Kryžiumi sukulpus.

Dalia Duobaitė, Lietuva

„Tėviškės žiburius“ skaito Toronto Maironio mokyklos VII skyriaus mokinės

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 58 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.25%
180-364 d. term. ind.	3.25%
1 metų term. indėlius	3.50%
2 metų term. indėlius	3.85%
3 metų term. indėlius	4.00%
4 metų term. indėlius	4.10%
5 metų term. indėlius	4.30%
1 metų GIC-mėn. palūk.	3.25%
1 metų GIC-met. palūk.	3.75%
2 metų GIC-met. palūk.	4.10%
3 metų GIC-met. palūk.	4.20%
4 metų GIC-met. palūk.	4.25%
5 metų GIC-met. palūk.	4.55%
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	3.75%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.10%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	4.20%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	4.25%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	4.55%
Taupomąją sąskaitą	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas nuo	7.75%
Sutarties paskolas nuo	7.75%
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	5.95%
2 metų	6.20%
3 metų	6.30%
4 metų	6.35%
5 metų	6.40%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2, 3 metų	6.00%

Draudime asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas taupymo sąskaitoje. Duodame komercinius morktičius iki \$725,000.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morktičius iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduoame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

LEDAS REFRIGERATION AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, voryklas
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui

tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR LENKIJĄ

\$1.99 už kilogramą + \$20 už pristatymą

SKAMBINTI

905 545-8868 – Asta arba Beatas Brasai

Siuntiniai paimami iš namų nemokamai. Perduodame pinigus.

Adresas: 23 Springer Ave., Hamilton, Ont. L8M 2W7

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJĄ

(416) 232-1250

83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

Kaip geriau parduoti ar pirkti namą?

Visas informacijas rasite "Guide to selling your home" arba "Guide to buying a home". Šias knygeles atsiųsim nemokamai, Jūs neįpareigojant. Skambinkite 416 231-1929.

Visais nekilnojamo turto reikalais skambinti

TEODORUI STANULIUI, B.A.

Associate Broker

Tel. 416 769-1616; namų 416 231-4937; faksas 416 769-1524.

RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

NEMOKAMAS namų įvertinimas

Lietuvos jaunių futbolo rinktinė Vilniaus geležinkelio stotyje prieš išvykstant į Maskvą, kur dalyvavo pasaulio jaunių pirmenybėse

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Ontario vyriausybė pranešė, kad padidins dabar siekiantį \$18 bln. sveikatos priežiūros biudžetą dar \$50 mln. Iš viso \$16.6 mln. bus naudojama vėžio gydymui. Širdies ligų chirurgijai bus skiriama \$14 mln., o \$12 mln. – inkstų dializei ir dviejų ligoninių satelitinių skyrių įkūrimui Barrie ir Toronto rytinėje dalyje. Likusios lėšos bus naudojamos įvairiems persidiniams ir genetiniams tyrimui.

"Ve'ahavta", Kanados žydų humanitarinės globos komitetas, įsteigtas pagelbėti sielvaran ir bėdon patekusiems, kur jie bebūtų, nepaisant jų rasės nei įsitikinimų. "Holokausto metu mes šaukėmės likusio pasaulio; dabar pasaulis šaukiasi mūsų, ir mes turime jam padėti", paaiškino organizacijos vykdomasis vicepirmininkas A. Rosenzweig: "Atėjo laikas praktikuoti pagrindines žydų socialines vertybes: mylėti artimą, būti paslaugiams ir taisyti pasaulį". Praeitą žiemą buvo suorganizuota dviejų savaičių misija į Gvjaną, kur 10 savanorių gydytojų, seselių bei paramedikų gydė 1,500 vietinių gyventojų. "Ve'ahavta" (hebraiškai "Ir tu mylėk") suorganizavo kelionę, surinko \$16,000 vertės medikamentų ir vitaminų tablečių, kuriuos daugiausia suaukoko žydų vaistinės ir gamyklos, prikabinos misijos dalyvių užsimokėti už kelionę. Keliauo laiveliais, pėsčiomis per džiungles, gydė primityviose ligoninėse. "Ką mes čia priimame už tikrą, ten visai neegzistuoja", pastebėjo išvykos vadovas dr. M. Silverman ("V" vicepirmininkas ir infekcinių ligų skyriaus vedėjas Durham rajone, Ontario). Ši organizacija rengia projektus ir su Toronto universiteto medicinos mokykla, Toronto pagalbos nelaimėse (Toronto Disaster Relief) komitetu pačiame Toronte (benamų globa) bei Zimbabvėje ir Somalyje (gydymo misijos); su

Neužmirškime spaudos Iškeliavantiems į amžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirškina, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 49 metų sulaukę "Tėviškės žiburiai" – plačios apimties savaitraštis. Rašdami savo testamentus, neužmirškite ir jo. Iškeliavusia tautiečiai ir anapus vienas po kito, o "Tėviškės žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Tėviškės žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškės žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada.

"TŽ" leidėjai

Toronto miestas planuoja galimai įmontuoti "video" aparatūrą 40-tyje pavojingų skersgatvių. Vien tik dešimtis tokių aparatų ir jų įmontavimas bei priežiūra kainuos \$1.4 milijono, bet atrodė – jei vairuotojai nepakeis savo blogų įpročių važiuoti per raudonas šviesas – baudos apmokės visas išlaidas. Bandomoji "video" stotis prie Dufferin St. ir St. Claire Ave. skersgatvio užregistruodavo vidutiniškai 65 kaltininkus per dieną; \$150 bauda kiekvienam iš jų įneštų į miesto "pinigų skrynją" trečdali milijono per mėnesį. Ir tai tik iš vieno skersgatvio. G. K.

Skautų veikla • Vyr. skautės, skautai vyčiai ir kandidatai su dideliu pasisekimu kalėdojo "Vilnius Manor" ir pas kai kurias vakarų Toronto lietuvių šeimas. Surinkti pinigai bus aukojami Dvasinės pagalbos jaunimo centrui Klaipejoje. Nuosirdi padėka "Vilnius Manor" gyventojams už skautų priėmimą ir aukas. • Žiemos iškyla į Albion Hills įvyks sekmadienį, sausio 10. Renkamės 9 v.r. prie autobuso Anapilio aikštelėje. Bus parūpinami užkandžiai. Autobusas grįš apie 3 v.p.p. M.R.

Sportas

Žinios iš Lietuvos

Tarptautinėse kariškių lauko bėgimo varžybose Belgijoje Lietuvos atstovė Inga Jodeškienė užėmė trečiąją vietą, 4,5 km. nuotolį įveikusi per 14 min. 15 sek. Nuo nugalėtojos belgės Ane Smolderg lietuviė atsiliko 18 sek. Iš viso rungėsi 71 sportininkė. Vyrų 8,5 km. nuotolyje kovojo 1000 bėgikų. Lietuvos atstovai A. Balčiūnas ir R. Jodeška užėmė atitinkamai 31-ąją ir 36-ąją vietas.

Geriausią 1998 metų žolės riedulininke išrinkta Šiaulių "Šiaulių" žaidėja Rasa Čepienė, antrąją vietą užėmė Aušra Janutaitė Širvintų "Inta", trečiąją Ona Kanaporienė ("Šiauliai").

Sportinių šokių konkurse "ARD Masters Gala" Berlyne (Vokietijoje) į geriausiųjų sąrašą pateko Arūnas Bižokas ir Edita Daniutė. Jie standartinį šokių grupę užėmė penktąją vietą.

Belfort (Anglija) vykusioje šešių didmeistėrių turnyre pajėgiausias Lietuvos šachmatininkas E. Rozemalis, surinkęs 4 taškus iš 10 galimų, užėmė penktąją vietą. Nugalėjo M. Gurevič (Belgija). Visi FIDE kategorijos varžybų dalyviai tarpusavyje žaidė po du kartus.

Lietuvos lengvosios atletikos federacija (LLAF) geriausiais šių metų langvaatlečiais pripažino Virgilijų Alekną ir Remigijų Nazarovienę. Disko metikas V. Alekna šį sezoną tapo pasaulio taurės laimėtoju, o Europos čempionate užėmė trečiąją vietą. Septynkovininke R. Nazarovienė buvo antra LAAF daugiakovės "Grand Prix" varžybų baigėje ir ketvirta Europos čempionate ir Geros valios žaidėnė. Specialų prizą už didžiausią pažangą gavo bėgikė Irina Krakoviak. Geriausiųjų jaunimo ir jaunių grupių lengvaatlečių rinkimuose apdovanojimus gavo tik merginos – septynkovininke Aušra Skujytė ir bėgikės Žilvė Balčiūnaitė, Rasa Drazdauskaitė ir Audra Dagelytė. Geriausių 1998 metų rungtyniauvusių futbolininkų išrinktas Dainius Gleveckas, atstovavęs Panevėžio "Ekranui". Antrąją ir trečiąją vietas užėmė Šiaulių "Karedos" futbolininkai Arturas Fomenka ir Vidas Dančėna.

Kalėdų senelis Kauno "Žalgiriu" po elge gali padėti vieną brangiausių dovanų – sutartį su trejus metus NBA klube "Portland Trail Blazers" rungtyniauvusiu 34 metų Arvydu Saboniu. "Žalgirio" valdybos pirm. M. Pūkas tikisi, kad viskas susiklostys sėkmingai, nors Ispanijos spauda teigia, duodama 85%, kad A. Sabonis vėl sugrįš į Madridą ir vėl rungtyniaus karališkajame "Real" klube. Į A. Sabonį pretenduoja dar du galingi Europos klubai "Barcelona" ir Bolonijos "Kinder". V.P.

Skautų veikla

Vyr. skautės, skautai vyčiai ir kandidatai su dideliu pasisekimu kalėdojo "Vilnius Manor" ir pas kai kurias vakarų Toronto lietuvių šeimas. Surinkti pinigai bus aukojami Dvasinės pagalbos jaunimo centrui Klaipejoje. Nuosirdi padėka "Vilnius Manor" gyventojams už skautų priėmimą ir aukas. • Žiemos iškyla į Albion Hills įvyks sekmadienį, sausio 10. Renkamės 9 v.r. prie autobuso Anapilio aikštelėje. Bus parūpinami užkandžiai. Autobusas grįš apie 3 v.p.p. M.R.

LIETUVIŲ

KREDITO

KOOPERATYVAS

PARAMA

AKTYVAI per 110 milijonų dolerių

MOKA:

3.50% už 30-89 dienų term. indėlius
3.50% už 90-179 dienų term. indėlius
3.50% už 180-364 dienų term. indėlius
3.75% už 1 m. term. indėlius
3.85% už 2 m. term. indėlius
4.00% už 3 m. term. indėlius
4.10% už 4 m. term. indėlius
4.30% už 5 m. term. indėlius
3.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.
4.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.10% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.20% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.25% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.55% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
4.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
4.10% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
4.20% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
4.25% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
4.55% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.25% už OHOSP (variable rate)
2.00% už taupymo sąsk. (gyv.draudra)
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.
4.00% už JAV dol. 1 m. GIC
2.75% už JAV dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.).

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų.....6.10%
2 metų.....6.20%
3 metų.....6.30%
4 metų.....6.35%
5 metų.....6.40%

su keičiamu nuosimčiu.....5.95%

Duodame:

- asmenines paskolas iki \$250,000;
- morktičius iki 95% įkainoto turto;
- riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir
- komercinius morktičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės elgoje

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymos sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.

Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas. Gaunama kelionių drauda narims ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Peršunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antradienį ir trečiadienį nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6

Telefonas: 416 532-1149

Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8

Telefonas: 416 207-9239

Sutton
GROUP

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

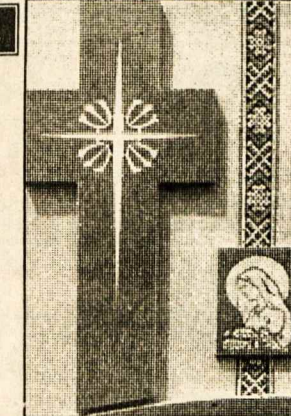
SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel
International Ltd

ALGIS
MEDELIS

133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Į LIETUVĄ KELIONES paruošiu ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių. Geriausios kainos šiuo metu yra skrendant AIR CANADA ir LIETUVOS AVIALINIJOS bendrai sudarytomis taršomis per Paryžių, Londoną arba Frankfurtą

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau EXPRESS paštu. Asmeniškai su manimi susitikti QUEEN TRAVEL įstaigoje galite trečiadieniais tarp 11 v.r. ir 5 v.v. arba kitu Jums tinkamu laiku, iš anksto susitarus. Reikalui esant atvažiuosiu į jūsų namus.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING

45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7

Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183

ALGIS ar STEFA MEDELAJ

Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETISKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

TORONTONT

Anapilio žinios

– Per praėjusius 1998 metus mūsų parapijoje buvo pakrikštyta 13 kūdikių. Pirmąją Komuniją priėmė 4 vaikučiai, Sutvirtinimo sakramentą priėmė 21 jaunuolis, Santuokos sakramentą priėmė 6 poros ir palaidota 30 mirusiųjų.

– Gruodžio 31, ketvirtadienį, Kitchener mieste mirė a.a. Domas Kazlauskas, 94 m. amžiaus. Palaidotas iš Lietuvos kankinių šventovės sausio 4, pirmadienį.

– Gražiai praėjo Naujų Metų sutikimo pokylis Anapilyje. Nuoširdžiai dėkojame visiems prisidėjusiems prie jo pasiekimo.

– Pirmosios Komunijos pasirušimui pamokos vyks sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijoje. Pamokas praves Janina Dzemionienė. Pirmasis mokytojos susitikimas su vaikučiais ir jų tėveliais neįvyko. Susitikimas bus ateinantį sekmadienį po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambary.

– Gaunantieji su kalėdiniais sveikinimais įvairių pašto ženklų esate prašomi jų neišmesti, bet atnešti į Anapilio knygyną. Jie bus perduoti lietuviams filatelistams.

– Mišios sausio 10, sekmadienį: Lietuvos kankinių šventovėje 9.30 v.r. už a.a. Kazį Girmį; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už a.a. Vinčą Ignatavičių; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, sausio 9, šeštadienį, 3 v.p.p. už žuvusius dėl Lietuvos laisvės.

Išganytojo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį, sausio 3 dėl audros pamaldos neįvyko, todėl šį sekmadienį, sausio 10 pamaldos bus su Šv. Komunija. Po pamaldų moterų draugijos susirinkimas įvyks Lietuvių Namų patalpose.

– Parapijos taryba renkasi sausio 12 d. vakare p.p. Hiršų namuose, Woodbridge, Ont.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienį, sausio 3, popietės nebuvo Lietuvių Namuose, nes miestas buvo užsnigtas.

– LN valdybos posėdis įvyks sausio 7, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Lietuvių Namai dėkoja S. Cipijauskieni už gintaro dirbinius gautus per V. Daugelavičienę.

– Kultūros komisija turi įvairaus žanro vaidmenų iš Lietuvos, kurias galima įsigyti arba išsinešti skambinant S. Pabircienę tel. 416 762-5419 arba V. Kulnui tel. 416 769-1266.

– Aukos slaugos namams priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6P 1A6.

Kalėdų senelis keliaudamas po Anapilio apylinkes Mississaugoje, Ont., nepamiršo dovanų atnešti ir "Tėviškės žiburiams". Ntr. R. Jonaitienės

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 8-10 puslapių, reguliari metinė prenumerata – \$42.00, rėmėjo – \$52.00, garbės – \$62.00
Naujam prenumeratoriui pirmiems metams – \$35.00 (JAV-se amerikietiška)

Vardas, pavardė.....

Adresas.....

Siunčiu prenumeratą.....dol., auką.....dol.

Laikraščio adresas:

Prisikėlimo parapijos žinios

– Pakrikštytos Rebecca-Ruth ir Rachel-Anna, Editos (Daunoravičiūtės) ir Evaldo Morkūnų dukrelės.

– Santuokos sakramentą priėmė Renata Reliugaitė ir Vaclovas Povilonis.

– Praeitą sekmadienį mirė a.a. Stefanija Račickienė, 88 m. Maldos prie karsto bus sausio 8, penktadienį, Ryan Odette laidotuvių namuose, Dundas g. prie Dufferin. Laidotuvės iš šios parapijos sausio 9 d., 10 v.r. Paliko sūnus Liudą su šeima Toronto, Antaną su šeima Lietuvoje ir broli Antaną Briedį Anglijoje. Vokietijoje mirė a.a. Antanas Plečnys, Aleksandro ir Jurgio Plėnių pusbrolis.

– KL katalikų moterų draugijos parapijos skyriaus susirinkimas įvyks sausio 24, sekmadienį, po 11.30 v.r. Mišių parodų salėje. Programoje Angelės Ambrozaitienės pasidalinimas ATGAIVINK programos pergyvenimais ir jos dalyvavimu savo vyro dr. Kazimiero pasirušime diakonatu.

– Užsiėmus vaikūčiams pirmą ir trečią mėnesio sekmadienį praves Silvija Klibingaitytė (223-7903) nuo 10 iki 12 v.r. parapijos salėje. Tėvėlių prisidėjimas labai vertinamas.

– Krikščionybės 2000 sukakties proga parapijos organizuojama maldininkų kelionė į Romą ir Italijos svarbiausius miestus vyks š.m. balandžio 8-18 d.d. Kelionės kaina priklausys nuo keleivių skaičiaus, tačiau neperžengs \$2,449. Maldininkus lydės parapijos kunigai. Informaciją teikia kun. E. Putrimas ir Marlin Travel atstovas R. Valadka tel. 416 231-1061.

– Mišios sekmadienį, sausio 10: 8.15 v.r. už a.a. Praną ir Anelę Vaserius, 9.15 v.r. prašant sveikatos, 10.15 v.r. už a.a. Kazimierą ir Karoliną Balaišius, už a.a. Oną ir Bronių Vilimus, už Žilijų ir Jonynų šeimų mirusius, 11.30 v.r. už prie Vilniaus televizijos bokšto žuvusius lietuvius.

Kalėdų švenčių proga "Tėviškės žiburius" sveikino prof. S. Vaitekūnas, Klaipėdos universiteto rektorius, Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto vardu – direktorius A. Kiselis; daugelis bendradarbių, skaitytojų bei rėmėjų. Už visus gerus žodžius ir linkėjimus "TŽ" nuoširdžiai dėkoja.

Išėjusių lietuvių klierikų studijų fondui aukojo: \$100 – N.N.

A. a. dr. Vytautui Dargiui mirus, užjausdama jo seseris Valentina Balsienė ir Aldona Dargytė-Byszkiewicz, Genovaitė Kuzmienė \$50 aukojo "Tėviškės žiburiams".

SUKAKTUVINĖS TORONTO LIETUVIŲ KUNIGŲ KŪČIOS, suruoštos jau 25-tą kartą, 1998 m. gruodžio 23 d. p.p. Bumeisterių namuose. Šį sykį jas suruošė evangelikų parapijos vadovybė su savo klebonu kun. A. Žilinsku. Iš kairės: kun. E. Putrimas, kun. K. Ralys, p-lė Marcytė, prel. J. Staškevičius, M. Bumeisterienė, E. Bumeisteris, kun. V. Valdemaras, kun. A. Simanavičius, OFM, ev. kun. A. Žilinskas (sėdi), kun. E. Jurgutis, OFM, R. Žilinskienė, prel. Pr. Gaida (sėdi), P. Šturmąs (ev. parapijos tarybos pirmininkas ir chorvedys), kun. Šarpnickas, OFM. Trūksta kun. L. Januškos, OFM

Toronto lietuvių "AITVARAS" dramos teatras

PRISTATO KOMEDIJĄ "TEODOLINDA"

š.m. sausio 16, šeštadienį, 5 val.p.p.

Prisikėlimo parapijos salėje

Po spektaklio – karšta vakarienė ir šokiai.

Bilietus galima užsisakyti pas Aldoną, tel. 416 762-1497. Bilieto kaina \$30.

Pelnas skiriamas Prisikėlimo parapijos persikėlimo fondui. Aitvariečiai

"Volungė" – Toronto lietuvių choras džiaugiasi savo 1998 m. veikla. Išgyventa maloni kelionė į Detroito Dievo Apvaizdos parapijos šventę, trijų chorų (kartu su estais ir suomiais) įdomus koncertas iškilmingoj Toronto Ford/Weston koncertų salėje ir dviliktasis kalėdinis susikaupimas. Sausio 8 d. prasidėjo tolimosios darbai ir choro "kelionė į dvidešimtpenketį". "Kelionė" žada būti idomi, darybinga. Pirmas sustojimas Toronte, balandžio mėn. 24 d. kartu su Bostono "Sodauto" etnografiniu ansambliu. Rudenį vėl trijų chorų – šį kartą lietuvių, trijų miestų ciklas, kuris Torontą pasieks 2000 m. po koncertų Čikagoje ir Klivlande. Jei jau kiti atsibodo vieniems sėdėti penktadienį vakarais, ateikite į "Volungę", kur bus naujų draugų, idomių dainų, ir daug malonių valandų. Repeticijos vyksta kas penktadienį, nuo 7 v.v. Visi norintys "Volungėje" dainuoti kviečiami krepšius ir muzikos vadovę muz. Dalia Skrinskaitę-Viskontienę vakarais tel. 416 762-8098. Inf.

Mažosios Lietuvos fondui aukojo: \$500 – "Talka" liet. kredito koop. Hamiltone (iš viso \$2,550); \$200 – Kanados lietuvių fondas (iš viso \$3,400); \$135 – E. Petrus (iš viso \$585); po \$100 – Ir. Meiklejohn (iš viso \$630), B. Lukošius (iš viso \$400); \$50 – P. Sturm (iš viso \$400); \$25 – dr. J. Vingilis (iš viso \$420). **Mažosios Lietuvos enciklopedijai**: \$2,000 – Ina Lessard; \$100 – V. Norvaišienė (iš viso \$345.35); \$45.35 – G. Deckienė (iš viso \$345.35). **Karaliaučiaus krašto mokykloms**: \$1,000 – P. Vilutis (iš viso \$2,976); \$100 – Išganytojo p-jos moterų dr-ja (iš viso \$500); \$2,000 – Anita Žugaraitė (auka skirta architektams M.M. Purvinams už ML enciklopedijos rengimą ir ML paveldo tyrinėjimą); \$5,000 – dr. V. Pėteraitis (iš viso \$11,085) (auka skirta dr. Vydūno 2000-ųjų metų premijai). Dėkojame visiems, padidintiems įnašą. Nuoširdžiai sveikiname naujas nares Iną Lessard ir Anitą Žugaraitę, įsijungusias į Fondą stambiais įnašais. Dėkojame dr. V. Pėteraitiui už įnašą dr. Vydūno premijai. MLF valdyba

MED. SESUO iš Vilniaus, darbšti, nuoširdi, ieško darbo lietuvių šeimoje. Vizą jau turi. Galėtų prižiūrėti vaikus, slaugyti senelius bei padėti namų ruošoje. Skambinti 011-3702-342624 Onutei arba rašyti: O. Subačiūte, Antakalnio 92-9, Vilnius 2040, Lietuva.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

Kanados lietuvių aukos religinei šalpai

1998 metų aukos surinktos per parapijas

Lietuvos kankinių parapija Mississaugoje	\$13,684.00
Prisikėlimo parapija Toronte	6,778.00
Aušros Vartų parapija Hamiltone	5,407.00
Lietuvių R.K. misija Sudburije	2,855.00
Šiluvos Marijos parapija Londone	1,737.00
Angelių Karalienės misija St. Catharines	795.00
Šv. Kazimiero parapija Montrealyje	300.00
Aušros Vartų parapija Montrealyje	200.00
Šv. Kazimiero parapija Winnipege	185.00
Lietuvių R.K. misija Otavoje	170.00
KLK moterų draugijos skyrius Delhi	100.00
Iš viso:	\$32,211.00

Aukos, paskirtos KLK centro posėdyje

Dvasinio atgaivinimo procesui "Atgaivink" spausdinimo išlaidoms Lietuvoje padengti	\$3,000.00
Šv. Juozapo vaikų globos namams Paparčiuose	2,000.00
Lietuvių Katalikų Bažnyčios informacijos centrui	2,000.00
4 vaikų vasaros stovykloms Lietuvoje po 500 dol.	2,000.00
Šv. Mergelės Marijos nepaliaujamos pagalbos šv. Pranciškaus seserims Kretingoje	1,500.00
"Gyviems Akmenims" Lietuvoje	1,500.00
Katechetiniais kursams Panevėžio vyskupijoje	1,000.00
Katalikų savaitraščiui "Dienovidis"	1,000.00
Katalikų vaikų žurnalui "Kregždutė"	500.00
Tremtinių koplyčiai išlaikyti per V. Cinauską	500.00
Visų šventųjų parapijai Vilniuje, kleb. J. Varaneckui	500.00
Ses. Ramunės Murauskaitės studijoms Toronte	500.00
Iš viso:	\$16,000.00

Aukotojų pagėdavimu paskirtos aukos

Vaikų dienos centrums Kauno arkivyskupijoje	\$7,740.00
"Vaiko tėviškės namams"	1,180.00
Partizano A. Vyšniausko paminklo statybai	800.00
Vysk. Paltaroko vidurinei mokyklai Panevėžyje	570.00
Telšių kunigų seminarijai	500.00
Vilkaviškio kunigų seminarijos statybai	500.00
Kiauklių šventovės statybai	400.00
Rumšiškio parapijai	400.00
Šv. Kazimiero kolegijai Romoje	350.00
"Caritas" sambūriui Lietuvoje	240.00
Vilkaviškio katedrai	220.00
Tremtinių grįžimo fondui	200.00
Vilkaviškio dekanato šeimų centrui	150.00
Iš viso:	\$13,250.00

Be to, Toronto Prisikėlimo parapija tiesiogiai parėmė Telšių kunigų seminariją, Šv. Kazimiero kolegiją Romoje ir 30,000.00 dol. skyrė vargdenių valgykloms Lietuvoje. Hamiltono Aušros Vartų parapija perdavė 2,000.00 dol. Telšių kunigų seminarijai ir 250.00 pranciškonų vienuolynui Kretingoje. St. Catharines Angelių Karalienės parapija 2,000.00 dol. perdavė Kryžių kalno vienuolyno statybai.

Kanados lietuvių katalikų centras

Anapilio vaikų darželiui aukojo: \$50 – J. Pacevičienė (a.a. dr. Stasio Pacevičiaus XIX mirties metinių proga).

"Angeliukų" chorui aukojo: \$50 – J. Pacevičienė (a.a. dr. Stasio Pacevičiaus XIX mirties metinių proga).

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$100 – J. Pacevičienė (a.a. dr. Stasio Pacevičiaus XIX mirties metinių proga).

HAMILTONO LIETUVIŲ NAMUOSE "RAMBYNE" yra laisvų butų. Teirautis pirm-penktd. tarp 9-12 val. tel. 905 526-8281.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonias kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos priemonės kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

LIETUVIŲ trijų asmenų Toronto universiteto darbuotojų šeimai skubiai reikalingas 2-jų miegamųjų butas išnuomoti ilgesniam laikotarpiui. Pageidautina miesto centre. Skambinti tel. 416 591-0088.

REIKALINGA AUKLĖ 4 mėnesių vaikučiams, kuri gyventų su mumis, padėtų namų ruošoje bei gamintų valgių. Pageidautina, kad turėtų SIN (Social Insurance Number) ir šiek tiek kalbėtų angliskai. Skambinti Dorai tel. 905 624-0437 Mississaugoje.

Punia Construction Ltd.
NAMŲ REMONTO BENDROVĖ
atlieka įvairiausių statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusausiname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydai tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).

MONTREALQUE

Bernelių Mišios Aušros Vartų šventovėje pirmą kartą buvo aukojamos ne vidurnaktį, bet 10 val. vakare. Žmonių šventovės prisirinko maždaug tiek pat, kiek ir kitais metais. Prieš pamaldas buvo religinis koncertas, kuris tęsėsi pusę valandos. Šalia parapijos choro, vedamo muz. Lavrenti Djintcheradze (choro koordinatorių Antanas Mickus), dalyvavo solistai Gina Čapkauskienė ir Antanas Keblys. Visos giesmės buvo gražios ir pritaikytos Kristaus gimimo šventei. Mišias atnaušo kun. Kazimieras Ambrasas, SJ. Skaitinius atliko Arūnas Staškevičius, Juozas Piečaitis ir prancūzų kalba dr. Jonas Mališka. Pamokslą metu kun. K. Ambrasas paskaitė Kauno arkivyskupo metropolito Sigitą Tamkevičiaus, SJ, ir Kaišiadorių vyskupo Juozo Matulaičio sveikinimus, kuriuose prisiminė savo viešnagės Montrealyje, Aukos nešė Nijolė Matusiūčiūtė-Forster ir Silvija Staškevičienė. Mišių metu vėl skambiai giedojo choras ir aukščiau minėti solistai.

Po pamaldų dauguma rinkosi į parapijos salę pasisveikinti su savais ir iš toliau atvykusiais. Parapijos taryba čia buvo paruošusi kavą, vyną ir sūrį su pyragais.

Aušros Vartų parapijoje 1998 metais buvo 14 krikštų, 2 jungtuvės ir 22 laidotuvės.

Adventinis susikaupimas Aušros Vartų šventovėje vyko gruodžio 21-23 d.d. Kiekvieną dieną Mišias aukojo ir pamokslus sakė kun. K. Ambrasas. Po Mišių klebonijoje Albina Mažeikaitė pravedė pašnekesius apie tikėjimą ir maldą.

A.a. Emilija (Narušis) Jagelavičienė, 90 m. amžiaus, mirė gruodžio 25 d. Iš Šv. Kazimiero šventovės gruodžio 30 d. palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse. Liko duklė, vaikaičiai, provaikaičiai ir kiti giminės.

A.a. Kornelija (Anczak) Jagminienė, 90 m. amžiaus, mirė gruodžio 28 d. Iš Aušros Vartų šventovės gruodžio 30 d. palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse. Liko du vaikaičiai ir kiti artimieji. B.S.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobilai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONIS, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nepareigoja apsidrausti.

"Tedžiūgauja žemė"

Kalėdinis koncertas Toronto Prisikėlimo parapijos salėje

ANGELIKA SUNGAILIENĖ

Būna renginių, į kuriuos reikia žmones raginti ir prašyti. Toronto "Volungės" choro tradiciniu tapęs metinis kalėdinis susikaupimas ypatingo kvietimo jau nereikalingas. Užtenka tik paskelbti. Choro įsteigėja dirigentė Dalia Viskontienė, muzikė su tam tikra misija: perduoti religinę, klasišinę, pramoginę ir liaudies muziką žmonėms taip, kad ši taptų neatskiriama jų gyvenimo dalimi. Jos įsipareigojimo laipsnis nėra eilinis. Tai jau pasižymėjimas. 1998 m. gruodžio 13 d. Prisikėlimo parapijos salė prisirinko sausakimša pakiliai nusiteikusių klausytojų iš girsti kažko nekasdieniško.

"Volungei" talkino solistė A. Puodžiūnienė, Lietuvos kankinių parapijos vaikų choras "Angeliukai", (dirigentė N. Benotienė), Maironio mokyklos kanklininkės (jų yra net dvidešimt septynių) atliko tris lietuvių kompozitorių kūrinėlius, o pučiamieji instrumentai sugrojo J. Brahms kompoziciją. (Koks būtų kalėdinis koncertas be trimitų?)

Iškilmingai pabaigai choras sugiedojo P. Doyle "Non nobis Domine" ir J. Govėdo "Garsinkim Dievą nuoširdžiai". Tai kompozicija su įdomia modernia harmonija, nuostabiai besikeičiančiomis tonacijų spalvomis ir sudėtingu ritmu. Subtilus ir tikslus J. Govėdo akompanavimas vargonais davė muzikai rėmus ir išryškino emocinę jos nuotaiką.

Koncerto programą atliko beveik šimtinė asmenų. Visi dalyviai turėjo sau paskirtas vietas, nebuvo nuobodaus laukimo tarp paskirų dalykų, trukdančio vaikščiojimo. Tai rūpestingo ir griežto koncerto koordinatoriaus M. Sungailos nuopelnas. Gražiai išspausdintos programos sutapę nemažai laiko, dažnai gausinamo pranešiniams. Visas koncertas užtruko vieną valandą ir keturiąsdešimt minučių.

Klausantis tokio koncerto ryškėja vaizdas, kad Toronto lietuvių muzikinis (o tai reiškia ir kultūrinis) gyvenimas kelių pasižymėjusių jaunesnės kartos profesionalų dėka yra stipriai gyvastingas. Ir jau nebe mėgėjiškoje plotmėje. Reikia tiksliai stipresnio visuomenės pritarimo ir paramos.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.